

Latweefchu Awises.

59. gada-gahjums.

Nr. 40.

Trefchdeenā, 1. (13.) Oktobērī.

1880.

Redaktora adreje: Pastor J. Weide, zu Neuhausen pr. Hasenpöth, Kurland. — Ekspedizija Besthorn lga grahmata-bohdē Zelgawā.

Rahditajs: No eefschjemehm. No ahriemehm. Wisjaunatahs sinas. Par Egipiti. Bahrbaugawas Latweefchu labdarischanas beedribas atklafchanas-swehtli Rihgā. Strauktu-figdā. Utbildes. Stubinaschanas.

No eefschjemehm.

Pehterburga. Keelstis Nikolajs Nikolajewitschs Bezakais 21. Septemeri no Bjelostokas atkal pahrbrauzis atpakat Pehterburgā. — **Grahfs Loris-Melikows 6.** Septemeri pee sewis atazinajis galwas-pilsehtas leelo awischi redaktorus, lai teem daritu sinamu sawu waldibas programu eefschligās reformās, un awises zaur to atturetohs no lauschu apmahnischanas un kaitigas usmusinaschanas. Programā faka, Kreemijas waldiba nodohmā: 1) semstibahm un zitahm wispahrigahm, kā ari kahrtu eestahdehm doht eefschju, sawas zaur likumu dahwatahs teefibas peenahzigi isleetah; kur darba-lauks israhdischotees par schauru, tikschoht paplaschinahs, zil tahtu tas waijadsigs preefsch semes labklafchanahs; 2) gahdaht par to, lai polizeja un jaunahs eestahdes stahwetu kahrtigā sakarā; 3) paplaschinah weetigo eestahdu teefibas, lai tahm katrā neeka leetā naw ja-isluhdsahs Pehterburgā atklafchanas; 4) pilnigi ispehtih eedshwotaju waijadsibas; — ar to noluhku teekoht us Wisaugstako pawehli jau isdaritas senatoru rewisijas astonās gubernās; 5) atkaut awischi pahrrunah waldibas darbus; bet tikai ar to nofazijumu, ka buhs atturetees no katras lauschu apmahnischanas un kaitigas usmusinaschanas. — **Grahfs Loris-Melikows** tad weht isfazija, ka 5—7 gadi buhschoht waijadsigi, lai scho projektu waretu pilnigi isdarit. — „**Now. Brem.**“ dsirdejust, ka ministere komiteja weenbalšigi atsinusi par nepeezeeschami waijadsigu, buhweht Sibirijas dselszetu, ihpachi to gabalu no Zekaterinburgas us Tjumeni. Finanz-ministere palihgs, Bunge, isteiza, ka ne-efoht dohmajams, ka truhlschoht waijadsigahs naudas. — **Us Maslawas juhrneeziabas beedribas preefschā stahdischanu,** walstspadohme atwehlejust juhrskohlu mahzefkus peenemt deenestā us sawwagahs flotes twaikoneem. Lihds ar to walstspadohme nospreedusi 5000 rubl. is walstslahdes preefsch palihdsibas mineteem mahzefkeem. — **Kara-ministerija,** kā „**Bet. Itnga**“ stahsta, nodarbojotees ar reformu projekteem, lai schihs ministerijas wisai leelahs isdohfchanas waretu pamafinah. Pee tam griboht ari daschas tschinas, kā schtabslapteina, schtabslrotmeistera un majora tschinu, pawisam atmeht, un gwardijas tschinahm turpmak wairs nedoht nekahdas preefschrohtas pret armijas tschinahm. — Lihds ar to tikschoht ari ziwil-deenestā daschas tschinas ismestas. — **Wolkowa meschā,** pee Pehterburgas, polizeja ar semneeku peepalihdsibu nakti us 11. Septemeri isdarija peepeschu zaurmekleschanu, pee lam sakehra 40 blehschus. Tee dsihwoja tur bes pawehm — weeglas teltis, un tureja funus un kakus. — **Waldoschais senats** ir nospreedis, ka eefaluscheem kugeem un laiwahm naw nekahdas nodohfchanas jamalkā pilsehtahm waj draudschem par labu, kuru uhdenās wineem seema ir bijusi japahrlaisch. — **Klosteru schim brihscham Kreemijā** ir 305, no kureem 96 ir nonnu klohteri. Krohnis isdohd il gadus 400 tuhst. rublu preefsch winu ustureschanas. — „**Golofs**“ peemin, ka pareisaki buhtu, kad klohteri, kureem tatschu pascheem leeliska manta, peepalihdsetu krohnim walsti apkohpt, bet ne wis winam weht til leelu naudas-summu atraut. — **Pehterburgā** notizis schahds behdigs gadijums: Miljonera N. 23 gadus wezais dehs baudijsa wisu sawu radu mihlestibu, tikai sawa tehwa nē, kas winu, lai gan bij pee-audsis, allasch sohdijsa un lohti stingri tureja. Jauneklis scho wofar eepasinahs ar kahdu jaunawu, eemihlejahs un luhdsa tehwa, lai atkautu winu prezeht. Bet atbilde nebij tahda, kahdu zereja. Tas notika 7. Septemera rihtā. Tajs paschas deenas wakarā jauneklis pasuda un nebij useijams. Rā wehslak israhdi-

jahs, winsch bij eekahpis sirgu-dselszeta wagonā un aibbrauzis us Nowuju-Djerewnu. Kondukteerim, kuru pasina, winsch eedewa sawu selta pulskteni ar briljanteem un sawu briljantu adatu, luhgdams, lai nodohtu schahs leetas wina tehwa. Kondukteeris prasija, ko tas nosihmejoht, bet jauneklis behdigi tikai atbildejis: „**Deems lai ar winu!**“ Pee Tschornajas-Reetschlas tas ihrejis kahdu laiwu, ar ko pahrzelttees; eekihlajis sawu mehteli un aibbrauzis us leiju pa upi. Dhtra deenā atraduschu wina lihki. Pa to laiku tehws bij kā ahrprahā, un buhtu tuhstoschus atdewis par sawu dsihwo dehtu, bet — par wehtu! — **Zaur Keijara kanzelejas 3.** nodatas atzelschanu, kā „**Golofs**“ isrehkinajis, krohnis pataupoht il gadus 700 tuhst. rublu. Nodatas preefschneeks ween dabujis 18 tuhst. rubl. lohnes un 3600 rubl. preefsch braukafchanahm.

Zelgawa. Atkautdamahs us Kursemes gubernas kara-klausibas komisijas rakstu, Kursemes gubernas-waldes medizinal-nodata pa „**Kurs. gub. aw.**“ usaizina tohs dakterus, kuri brihwi praktiseere jeb stahw ziwil-deenestā, un kuri wehletohs par daktereem eestahtees pee militischeem, wiswehslakais peeteiktees lihds 1. Oktoberim sch. g. pee medizinal-nodatas. Turklah wina ari peefshme, ja til dauds dakteru nepeeteiktees sawwajigi, zil waijadsigs, tad medizinal-nodata buhs peespeesta, pati iswehletees waijadsigohs dakterus. Algas dakteri dabuhn 786 rublus, un bes tam wineem paleel ziwil-deenesta cenahfchanas un ziwil-weetas usglabafchana lihds tam laikam, kur tohs atlaidis no kara-deenesta. — **Maslawā** nahloschā gadā no 15. Maija lihds 15. Septemeri buhs leela industrijas- un mahkslu istahde, kurā til Kreemijas isstahdajumi tiks peelaisti. Deht peepalihdsibas Baltijas eedshwotajem, pee minetahs istahdes peedalitees, ir Rihgā fastahdijusees ihpacha palihdsibas-komiteja, sem N. von Grote lga wadifchanas. — **Nakti us 22. Septemeri** kahdam scheijenes dsichlerim usbrukuschu 3 jauni tehwini, Leischi Schihdeli, iswilluschu tam manteli un atnehmuschu leetus-schirmi un 5 rubli naudas. Bet polizejai laimejees tohs drihs eekert. — **Birndeem, 22. Septemeri,** isbehdsā is scheijenes krohna zeeetuma 2 arestanti; wini jau dabuti rohla, Rihgā, un atshutiti schurp us Zelgawu. — **Dhtrdeen, 23. Septemeri,** atrada Rihgas schosejas grahwi, ne tahtu no Keelupes tilta, nedshwu darba-wihru. Pee lihka nebij nekahdas bruhzes redsamas. — **Dakteri** leezina, ka ir miris ar schlaku.

Scha gada nemamo rekruschu skaitis, kā jau sinojahm, ukasā no 13. Maija f. g. nofazihis us 235 tuhst. wihru. Pagahjuschōs 1879., 1878. un 1877. gads nehma pa 218 tuhst. wihru, 1876. g. 196 tuhst. wihru, 1875. g. 180 tuhst. wihru, un pirmajā (1874.) wispahrigahs kara-klausibas gadā tikai 150 tuhst. wihru. Tā tad tagadejā septitā rekruschu nemshana jau pazehlusees pa 85 tuhst. wihru. Widssemei nahlahs schogad doht 2835 wihrus, no kureem atkriht Rihgas pilsehtai 231 no 775, kam nahlahs willt lohses. Kad atskatohs us lihdschinigo rekruschu nemshanu, tad redsams, ka Rihgas pilsehtai bij janodohd 1879. g. no 729 lohsetajeem 203 wihri, 1878. g. no 672 lohsetajeem 193 wihri, 1877. g. no 661 lohsetaja 207 wihri, 1876. g. no 630 lohsetajeem 182 wihri, 1875. g. no 685 lohsetajeem 176 wihri un 1874. g. no 516 lohsetajeem 101 wihri. Tā tad schogad Rihgas pilsehtai janodohd 130 wihru wairak, nekā 1874. gadā. Tas zelahs zaur to, ka Rihgas eedshwotaju skaitis gadu no gada aug, un ka publika jau apradusi ar jauno wispahrigo kara-klausibu un wairs ne-atraujahs no sawu peenahkumu ispidifchanas; jo pilsehtās, kur eedshwotaji beeschi ween mainahs, ir dauds gruhtaki fastahdiht eefaulfchanas-listes, nekā us semehm, kur laudis retumus ween pahreet zitur dsihwoht.

Behz Widsemes gubernas kara-klausības komisijas isdaritahs isdalīšanas nahtahs doht:

Rižas	apriņķim	1.	kantonā	no	775	lohsētajem	231
"	"	2.	"	"	402	"	120
"	"	3.	"	"	304	"	91
"	"	4.	"	"	286	"	84
Valmeeras	"	1.	"	"	361	"	108
"	"	2.	"	"	423	"	126
"	"	3.	"	"	270	"	80
Zehfu	"	1.	"	"	336	"	100
"	"	2.	"	"	236	"	70
"	"	3.	"	"	198	"	58
"	"	4.	"	"	264	"	78
Balkas	"	1.	"	"	254	"	75
"	"	2.	"	"	179	"	53
"	"	3.	"	"	256	"	76
"	"	4.	"	"	246	"	73
Beromas	"	1.	"	"	321	"	96
"	"	2.	"	"	298	"	89
"	"	3.	"	"	191	"	56
Tehrpatas	"	1.	"	"	506	"	151
"	"	2.	"	"	516	"	154
"	"	3.	"	"	309	"	92
"	"	4.	"	"	328	"	98
Behrnawas	"	1.	"	"	435	"	130
"	"	2.	"	"	203	"	60
"	"	3.	"	"	227	"	67
Wilandes	"	1.	"	"	312	"	93
"	"	2.	"	"	336	"	100
"	"	3.	"	"	334	"	100
Arensburgas	"	1.	"	"	421	"	126

Bawisam 29 9527 2835

No Dubulteem. Zetortdeen, 18. Septemeri, pulksten 11⁰⁵ nakti, sahka degt Jaun-Dubults, starp pirmo un ohtro līniju, juhrmalā, Dimses filto juhras-wannu eestahde. Kad uguns-dsehseji nošteidsahs weetā, tad ehka jau pa pusei bij nodegusi, un uguns-dsehseji tik raudsiņa aissargah aplahrtejahs ehkas. — Kas teem ari isdewahs. Stiprajā wehja Dimses eestahde nodega līdī pamateem.

Tihlu-muischa. Latweeschu Awischu 33. nummurā tapa sinohts, kā 17. Augustā Tihteneeki Ohdinu-mahju birse isees sakumds, kur weesi ar dseedaschanu un labu musiku taps jautrinati. Minetajā deenā ari weesu labš pulks bij sakrahjees, un daschi pat no tahlakahm weetahm eeradufchees. — Noteiktāis eefahlschanas laiks jau sen bij pahri, bet no minetahs jautrinahchanas ne wehstis. Teikts tapa gan, kā dseedataji jau esohť atbraukufchi un drihs ari musikis buhschoht klahť, bet faulite flihdēja arween semaki, kamehr beidsohť noreeteja; bet no dseedaschanas un musikas nekās nebij dsirdams. Tikai krehslai metotees sahlahs ugunofchana, bet us dauds zitadu wihsi, kā daschurēis žitds sakumu-preekds ir redsams; — pee tur pat buhdameem kadikeem tapa uguns laista, kas patihkamu smarshu līdī ar beeseem duhmeem isdewa, tā ka nohtigi ween bij prohjam jasteidsahs, ja negribeja, lai duhmi asaras ispsesch. Pastarpam ari dascha shwermele tapa isshweesta.

Sohti janoschelo ka skaitahs spulg-aztinās, kuras ari bij pareisi eeradufchahs, nedabuja pehz patihlchanas isripotees. L. D.

Is Meschamuischas (Grenzhof). Teateri un sakumu-preeki naw wairs sweschī atgadījumi, tamdeht ari nebuhtu leetiski par katru shahdu isrihlojumu laikrakstos runahť un spreest, un ja nemaldohs, tad esmu ari sawā laikā tamlihdfigas dohmas zeen. redaktora atbildē us daschu sinotaju peesuhťijumeem lajiis; bet tomehr dasch no scheem isrihlojumeem ispelna, ja ari ne wispahrigu, tad tomehr pa dalai peenahzigu eewehroschanu; tā tad zeru, ka zeen. redaktora lgs shim sinojumam neleegs ruhmes sawā lapā.

Daschi Meschamuischas un Bukaischu jaunekti, un ari daschas seltenites — showafar saweenojahs ar to nodohmu, Augustā mehnesi Meschamuischā teateri isrihkoht, un sawā starpā weenprahtigi nolehma, eenahkamu, kas pee tam atliktu, par peepalihdsibu tahdeem shohleneem, kas is Meschamuischas kispeshles augstakās shohlas apmeklē. — Preekschi noluhka tika iswehleta — laukpagasteem lohti peepahigi K. Kalnina original-luga „Alga pehz nopeknas“, kura tad ari atrada leelu labpatihlchanu pee publikas. (Sho rindinu rakstihajs daschu darishchanu pehz tika aiskawehts teateri apmekleht.) Genahkums esohť sneedsiš

pahri par 150 rubleem, kura summa tad ari sinomā leetā un weetā ir isleetata. — Teescham jauka preekshime, ka Latweeschi sahť arween leelaku wehribu us isglihtibu greest, un newaram atturetees shcheem zeen. tautescheem wispahrigu pateizibu isfahť, kuri atshdami, ka isglihtiba pee zilweku wisaugstakajahm mantahm peefkaitama, paschā darba laikā daschas deenas upurē, lai waretu dascham zeribas pilnam Latwju jauneklīm peepalihdsieht pee gala-mehrka shaneegshanas. Ja arween wairahť tahda kusteshchanahs, tahda dshishchanahs muhsu tautā mohdisees, tad ari zerams, ka is muhsu paschu widus wihri zelsees, us kureem Latwju tauta warehs buht lepna. Us daudshahrtigu wehleschanohs min. sabeedriba apnehmusees diwreij gadā preeksch shahda noluhka teateri isrihkoht. Wehlam pee tam labas laimes!

No Bukaischeem. Tautas-swehtku deenā, 30. Augustā, dibinajahs Bukaischu pagastā dseedaschanas-beedriba, kurai buhschoht jo plaschi zenteeni. Beedriba, kura grib shahdahť preeksch labdarigeem noluhkeem, un it ihpaschi preeksch sawas pag.-shohlas, usnems par lohzekeem dseedatajus un ari nedseedatajus, kureem buhs jamakā sinama beedru-nauda; lohys ihpaschi dseedaschanu, isrihkoht teaterus, weefigus- un humoristigus wakarus, un turehs sapulzē preekschā-lasifshanas un isflaidroschanas par sinibu un semkohpibu. Beedriba shahwehs apaksh pagasta-wezakā un pag.-shohlotaja wadischanas, ar no beedreem iswehletu preekschneezibu. — Kā redsam, tad beedribas programs lohti bagats un apshohla dauds laba, un tamdeht waram tik wehletees, ka weenprahtiba un gara jautriba atrastohs beedribā. Wisapapreeksch es gribetu min. beedribai no sawas puses pag. grahmatu-krahtuwi it ihpaschi likť pee sirds. !?!

Leepaja. Turenēs walsts-bankas nodakā kaseerim, kasu noflehdsoht, truhzis 3000 rublu. Kaseeris, wezs eerehdnis, atshahdinahts no weetās. Winsch isflaidrojis leetu tā: esohť masakās summas to nandu isdewis kahdam sweschneekam, bet peemirsis nemť preti naudas-papihrus.

No Randawas. Maija mehnesi eenahť diwi sweschī Schihdi kahdā shenki, melledami kahdu zilweku, kas tohs par maksu westu līdī Jelgawai. Beidsohť falihguschī ar wihru, kas kahda namneeka lauku tura us renti. Tas apshohlahs Schihdus ar 2 sirgeem par 6 rubti līdī Jelgawai aishwest. Bet noliktā laikā wihrs nepahrbrauja mahjās. Pa-eet weena, ohtra un ari treschā un zetortā nedela, un wehl naw wihrs pahrnahzis mahjās. Seewai un behrneem besgaligas behdas. Klauschīna un melle, bet wifs weli. Pehz 5 nedefahm atnahť sina no Jelgawas teefahm, ka wihrs ir sanemts un taps par arestantu suhtihť us mahjahm. Wihrs, pehz 6 nedelahm mahjās pahrnahzis, esohť teizis, ka Schihdi esohť wīnu peedsirdijuschī, jeb laikam meega-sahles wīnam eedewuschī, ka ne-esohť nefa wairs jehdīs. Kad atmohdees, tad esohť bijis tahlu Reischōs eekschā, bet Schihdi ar sirgeem un rateem prohjam.

Semites muischas rijās nodedsa 6. Septemeri pehz pusdeenas. Bij leels uguns-grehls. Prahwa ehka — no 30 asu gara — bij ar labibu kā bahstin peebahsta. Tai deenā ar damshmaschīni kuloht, darbineeki, katris sawā weetā shahdadami, nebij uguni ahtraki pamanijuschī, kamehr zaur greesteem isdegusi, sahkušī krist semē. No glahshshanas newareja ne dohmaht; it ihfā laikā bij wifa ehka weenas ugunis. Darbineeki bij tik spehjuschi lokomobili un daschus maifus ar meescheem israut. Sadedsa līdī 300 mehru iskultu rudsu, līdī 100 mehru meeschu, dauds ne-iskultu rudsu, it wif meeschi, mistrs, sirni, sehklas ahboltinsch, labibas-kutamā damshmaschine, ekelmaschine, linu-mihstamā maschine un wehl daschas zitas machines. Skahde sneedsahs pee 15 tuhst. rubtu. Stiprs wehshch dsina dsirksteles pa gaisu tahlu prohjam. Pa laimi, ka leelais zilweku pulks spehja dehtu shchuhni noglahbt, lai gan shindelu jumts weetuwetahm sahka degť. Prahwee alkshni atkal notureja, ka leesmas un dsirksteles nedabuja wehshchu-stallim un bruhsim gahstees wirfā. No Kufshahm atskrehja ar leelu sprizi un teizameem dsehsejem palihgā. Tas dauds peepalihdsēja leelo uguni weetuwetahm sawaldihť. No kam uguns zehlees, naw ihsti sinams. Jau trescho reis muhsu zeen. leelkunga laikā shihš rijās ar uguni aishahjuschas.

24. Julijā eespehra sibens Mitershastes Petertahles muischas rijās, kur ar wifu ehku ari kutamā maschine fadedsa. Seena laikā nodedsa Tumes Kadashu fainneekam rijās, kur ari kutamā maschine fadedsa. Kad tai laikā nemas nekuhla, nei ari žits kahds darbs ar uguni naw shahdahť, tad jadohmā, ka besdeewigas rohkas buhs tihsham uguni peelaidufchās. 6. Augustā nodedsa Tumes Kalna-Kellam stali un dshwojamā ehka. Uguns zehlees no wahguschā, kur bijuschās flaidas eekschā.

Scho pawafar isgahjufi Grentfchu Muzeneekōs 6 gadus weza meitina uf lauku pee zuhlgana. Auksta laika dehl zuhlgans eekubris uf lauka uguni. Meitens tur peegahjis filditees. Kamehr zuhlgans isklibduschahs zuhklas gahjis fadsenacht, tamehr meitenam peeschahwu- fees uguns pee drahnahm. Meitina til stipri fadegufi, ka ohtra deenā nomirufi.

Rihga. Rihgas aprinka pagasta-wezakee, ka „B. W.“ dširde- jis, 11. Oktoberti fapulzefchotees Rihgā — dehl kara-klausibas komi- fijas lohzeļa zefchanas. — **Rihgas rahte** esoht, ka „Rig. Itg.“ wehsti, eezehluſi komiſiju, kurai usdohts fagatawoht wiſu, kaſ wai- jadſigs pee meera-teeſu eestahdu eewefchanas Rihgā. — Komifijas preeſchneeks esoht wezakais birgermeiſteris Hollander, un winas loh- zekli: birgermeiſteris Bōthfähr un rahtſkungi v. Bōtticher, v. Wiſm un v. Zwingmann. — **Widjemes ahrfahrtigais landtags** ir flehgtš feſtdeen, 20. Septembei. — **Rihgas-Tukuma** dſelſzeta direkzija esoht nodohmajufi iſmehginaht lokomotiwu kurinaſchanu ar ſemes-malku. Ar to noluhku esoht peewefi 20 tuhſt. pudu torſa iſ Jelgawas appabala.

Rijewā ſchinis deenās ſanemti zeeti diwi jauni ſagli, Pehter- burgas ſirgotaju dehli, weens 14, ohtriš 17 gadus wezi. Polizejas wehribu wini zaur to greeſufchi uf ſewim, ka leelaš ſummas naudas nejehdſigi iſſchlehrduſchi. Abi diwi 30. Auguſtā bij apſagufchi ſawus wezakus. Jaunakais ſawai mahtei noſadſis 8 prehmiju-biletes, 2 auſtruma aiſleen. biletes un 20 rubl. ſklaidrā naudā; wezakais turpreti peefawinajees ſirgotaja Lurje kwihiti par 50 tuhſt. rublu. Ar ſcho ſaſagto nauđu abi wiſpirmš aiſbehgufchi uf Liwadijas ſahduſchu, 12 werſtes no Pehterburgas, palikuſchi tur 2 deenas un aiſbraukufchi tad pa dſelſzetu uf Maſlawu. Weſelu deenu tee preezigi padſihwojuſchees ar kahdu Franzuſeeti un laiduſchees tad uf Rijewu. Tē wini tāpat dſihwojuſchi leeliſki un beſ behdahm; iſdewuſchi til daudš naudas, tā ka jau waijadſejis pahrmainiht prehmiju-biletes. Kad winus ſaneh- muſchi zeeti, tad tikai wehl atraduſchi 12 rublu. Wiſu zitu bij no- tehrejufchi! Abi jaunee noſeedsneeki atſuhititi atpakal uf Pehterburgu, kur winus teefahš.

Charkowā dſihwoja kahda ſemneeze, ar wahrdu Awdotjuſchka, kaſ wiſeem eedſihwozajeem bij labi paſihſtama. Wina bij 125 gadus weza, un tā tad bij dſimufi 1755. gadā. Wina bij wehl it ſtrah- diga; pati gahja ar kurwi uf ſirgu, uf upi u. t. t. Atmina tai bij brihniſchka. Tikai pehdejā laika winai bij jakaujahš ar meegu, un kad aiſmiga, tad guleja pa weſelahm 24 ſtundahm no weetas. At- mohſdamahš wina mehdsā paſihſtameem ſtaſtiht, ka bijuſi „winā paſaulē“. — 7. Septembei, pahr dſelſzetu eiſoht, Awdotjuſchka iſſtrehja brauzeens un pahrgreeſa to widū puſchu. Wina bij gribe- juſi eet uf kapſehtu, ſaweju kapus apmekleht, kuru tai gan ne maš ſklaitš tur buhš bijis. — **Turenē kara-aprinka-teeſā** 22. Septem- bei uſſahklaš prahwa pret 14 politiſkeem noſeedsneekem; to ſtarpā ari atrohnahš turenē uniwerſitetes dozents, Siſſankš, un wina dehlš, gimnaſiſis.

Odeſa. Perſijas trohnamantineekš 17. Septembei ar leelu pulku pawadonu atbrauzis Odeſā.

No Minuſinſkas Sibirijā. Preeſch kahdahm nedekahm da- buju no mihta drauga wehſtuli, kur wiſaſch man ſtarp daudš zitahm leetahm tā rakſta: Redohmajat, ka mehš pawiſam it ka maiſā dſihwo- jam. Muſhu piſſehtā ir leelš muſeiūms ar daudš un daſchadahm ap- brihnojamaht leetahm no wez' un wezeem laiſeem. Beſ tam leela biblioteka, kur gan wiſwairal Kreewu grahmataš, bet ari daſchāš Bahzu atrohdahš. Til ſkade, ka wehl ne-efmu ar Kreewu walodu til tahtu, ka waretu laſidamš tahš ſapraſt. No laikrakſteem dabuju laſiht Latweeſchu Awifeš, Gartenlaubi un daſchu reiſ ari Baſſi. Ari pee mumš labibas-tirguš ſtipri ſazehlees. Uſ ſirgu wed wiſu labibu miltōš ſamaltu, kur tad to pehz ſwara pahrdohd. 1 pudš kweeſchu miltu maſā 70—90 kap., rudſu miltu 50—65 kap., auſu 35 kap., meeſchu- waj griku putraimu 70—90 kap., 1 maiſš kartufetu, kur lihds puſohtra puhra eekſchā, 50—70 kap., 1 mahrz. kauſeta ſweeſta 20 kap., nekauſeta 18 kap., 1 mahrz. wehrſcha-galaš 5—7 kap. Preeſch diwi gadeem bij wiſš uf puſi lehtakš.

No ahrſemehm.

Wahzija. Rudſu zena ari Wahzija ſazehluſees augſtal par kweeſchu zenu. Til par jo labeem kweeſcheem maſfaja maſu-leet' wai- rak nekā par rudſeem. Šchi rudſu zenaš zefchanahš pa datai iſſklai- drojahš zaur labibas tulli, pa datai zaur ſliktu rudſu plauju. — **Sagatawoſchanahš** uſ Kelnes dohma ſwehtkeem tagad Wahzija ſwarigakais deenas-jautajums. Swehtku-komiteja eeluhgufi par gohda-

weeſeem ne ween keiſaru un zitus Wahzu waldineekus ar ſawahm ſa- milijahm, bet ari walſſš-fapulzes- un wiſu Wahzu landtagu preſiden- tus. Kā rahdahš, ſwehtki buhš til leeliſki, ka tohš Wahzija nekad wehl naw ſwinejuſchi. Swehtku wakarā Kelnes dohms tiſſchoht ugu- nohts ar elektriſku gaiſmu, tā ka to daudš juhdſes wiſapkahrt, pat kahdās kaimiau piſſehtās wareſchoht redſeht. — **Geſenes** leelherzogs drihš faderinaſchotees ar nelaika Niderlandes printſcha Heinricha at- raitni (Bruhſchu printſcha Friedricha Kahrka meitu). Geſenes leel- herzogs, ka ſinams, ari atraitniš. Wiſch pirmā laulibā bij appre- zehtš ar Anglu kehnienes Wiktorijas meitu.

Anglija. Londonē preeſchpiſſehtā, Bruk-Grinā, ir uſgahju- ſchi kahdu lahdi ar ſprahgſchanas weelahm, piſtongahm un kautſchula ſohmu. Polizeja par ſcho atradumu mekle tahtak. — Laikam tē at- kal atrastš kahdš nihilistu kaujas materials. Kā ſinams, Anglija jau labu laiku paſtahwigi iſzekaš un uſturahš runas, ka tur dſihwodamee Kreewu nihilisti ſagatawojotees uf ſaweem paſihſtameem darbeem ar ſprahgſchanas weelahm. Ar ſen uſgahja tahdās ſprahgſchanas wee- las pee kahda dſelſzeta, pa kuru bij nodohmajis braukt Leelſiſtš Kon- ſtantins. Tad nahza daſchadas ſinas par nihilistu nodohmeem pret Kreewu Keiſara kugi „Liwadija“. Tagad atkal minetahš lahdes at- raſchana Londonē preeſchpiſſehtā! Wiſš taš peerahda, ka lauſchu runas par nihilistu nodohmeem naw beſ pamata. Anglu polizeja ſtipri meklejoht pakal; bet waj jau kaš ſwarigš atrastš, wehl naw ſinams. Lihds ſchim Angli pa leelakai datai mehdsā uf Kreewu nihi- liſteem un ſozialiſteem ſkatitees ka uf kahdeem gohdigeem politiſkeem noſeedsneekem. Bet kad pee wineem paſcheem reiſ buhš uſſperts gaiſā kahdš dſelſzeta wiſzeens, namš jeb kugiš, un zaur to nonahweti daudš newainigu zilweku iſ paſchāš Anglijas, tad wini gan uf ſcheem tumschajeem gohda-wihreem ſahkš ſkatitees zitadi. — **Anglijas** wal- diba noſpreedufi pa ſeemu atſtaht Kandaharā ſtipru kara-ſpehku.

Italija. Par Italijas waldibas iſtureſchanohš auſtruma jau- tajumā — pehdejā laika truhka ſklaidru ſinu. Kahdu laiku ſtipri ru- naja, ka Italija aiſ duſmahm par Franzijs iſtureſchanohš Tunifeš leetā taiſotees noſlehgt ſabeedribu ar Auſtriju un Wahziju. Itin beſ eemeſla ſchihš runas ari nebij, jo no Biſmarka ſen ſinams, ka taš labpraht Italiju dabutu uf ſawu puſi. Bet laikam no minetahš ſa- beedribas nekāš naw iſnahzis, jo tagad ſino, ka Italija esoht auſtru- ma jautajumā zeeti ſtahjuſees uf Anglijas puſi. Taš buhtu ſwarigš panahkums preeſch auſtruma jautajuma iſſchirſchanas. Lihds ſchim neweena zita leelwalſſš wehl nebij atklahti peeweenojuſees Kre- ewijas un Anglijas tagadejai auſtruma politiſkai. Wahzija un Auſtrija tai ſtrahdaja atklahti preti, un Franzijs un Italija iſturejahš ſchau- bigi. Ja nu Italija pilnigi peekriht Kreewijai un Anglijai, tad lee- taš iſſkats pahrgrohſahš. Franzijs, redſedama, ka nu wairš nekah- da ſchaubifchanahš nekā nelihds, tad ari peekritihš minetahm trim walſtihm, lai wina nebuhtu no auſtruma jautajuma iſſchirſchanas iſ- flehgtā. Wahzijai un Auſtrijai tad ari nekāš ne-atleek, ka ſohbuš ſakohduſchahm eet lihds. — **Garibaldiš** no Kapreras atbrauzis Genuā, apmekleht turenēš zeetumā ſawu ſnohtu, generali Kanzio. Tur wiſch tiziš ſanemts no leeliſka lauſchu pulka ar gawileſchanu. Ari wina dehlš Menoti dewees uf Genuu.

Turzija. Leelwalſtju kugi, ka ſinams, lihds ſchim wehl naw pee Dulzinas parahdijufchees, bet tai weetā tur gan eeradees kahdš Turku brunu-kugiš, kaš noſtahdiješ piſſehtas ohſtas preeſchā un draudē Dulzianu aiſſtahweht pret eenaidneeku kugeem. Tā tad wiſš pareiſi apgahdahtš, un leelwalſtju kugi waretu braukt meerigi mahjā, ja teem nebuhtu druſku kauna par tahdu „demonſtrazijas“ iſnahkumu. Tamdehl nu leelwalſtju ſlote pulzejahš no jauna Kataro ohſtā. War- buht ka no jaunāš weetas eefahkoht — ees labaki. Kā dšird, ſlotes nahkofchais zeta-mehrkis buhſchoht Dardanelu eela. Bet kaš ſin, zil ilgi tur ſlotei peenahkſees gaidiht, kamehr leelwalſtiš nebeids ſawus komplimentus pret Turziju. Tur ir laba weeta preeſch meerigas ſtah- weſchanas, prohti Beſklas lihziš, un winā leelwalſtju ſlote jauki wa- retu pawadiht ſeemu.

Deenwidus-Amerika. Karſch ſtarp Iſchili, Peru un Bolwi- ju lihds ſchim wehl naw pabeigtš, kaut gan pamata-punktes preeſch meera-lihguma jau peenemtas un parakſtitas. Laikam Perueſchi ga- ligu meera-noſlehgſchanu ſahkuſchi nowilzinaht, un tamdehl Iſchilee- ſchi turejuſchi par waijadſigu ſpert kahdus jaunus kara-ſohluš. Kah- da Iſchileeſchu armija iſ 2500 wihreem atbraukufi ar kugeem uf Pe- rueſchu ohſtu Iſchimbote, un tē kahpuſi pee malaš. Iſchimbote at- rohdahš uf ſeemekeem no Peru galwas-piſſehtas Limas. Kamdehl Iſchileeſchi ihpaſchi ſcho weetu iſredſejuſchees preeſch armijas iſkapp-

fchanas, wehl naw sinams. Kalao ohsta gan ir Limai itin tuwu, bet fchi ohsta ir apzeetinata, un laut gan Tschileefchi to kahdas reifas bombardeerejuschi, wini to tomehr newarejuschi eenemt.

Wisjannafahs sinas.

Jelgawā, 30. Septemeri. Wiß jau bij pahrlēzinati, ka Kreewija un Rihna islihgō wifā meerā. Bet heidsamajās deenās tas istrāhdijahs pawisam zitadi. Rihnas suhtni peepeschi is Pehterburgas atfaukti us mahjahm, un ari Kreewu suhtnis Bizow, kas gahja us Rihnu, ir abrauzis atpatak us Pehterburgu. — „Herolds“ leelahs no drohschas pufes dsirdejis, ka Rihneefchi pahrlēklam kahrigi pehz kara. Kreewija, sinams, par to dauds nebehda, jo Rihneefchus peewareht — nebuhs wifai gruhra leeta. — **Balkana pusfalā** tahs leetas jo deenas wairaf farefchgahs, un newar sinah, ka wehl beigfees. Sultans, redsedams, ka zitadi wairs ne-eet, fahl leegtees, ka nemas ne-efoht parakstijees apafsch Berlines lihguma protokoles. — Bes tam Sultans arween wehl zere, ka Ciropas leelwalstis nefa-ees weenis prahtis. Un deemschehl gandrihs jadohmā, ka „flimajam wihram“ taifniba, jo leelwalstju prahti wehl deewsgan grohsfahs. Labak buhtu, kad Ciropas walstis atfahstu wezo skaudibu un dalitohs Turzija; zitadi Turks wehl daschu gadu nirgohs par kristigo Ciropu.

Par Egipti.

Rehninsch Snesru fahka nu buhweht preeksch fewim milsu kapu „pi-rama“ jeb piramidi. Piramide lika eetaifst 2 kambarus, weenu preeksch kapa un ohtru preeksch daschadahm mantibahm, jo Snesru dohmaja, ka lehninsch ari pehz nahwes newarohht buht pawisam bes naudas un mantas. Zil augsta piramide ihsti bijust, newar neweens sinah; til tas ween ir sinams, ka naw pawisam pabeigta, jo nahwe pahsteidsa wareno waldineeku, un lihds ar lehnina mirschanu apstahjahs ari buhwes darbi. Snesru bij gudri un laipni waldijis, tapehz Egipteeschi pehz wina nahwes to peelhdsa ka kahdu deewekli. Snesru kuhweta piramide ir ta fauktā tagadeja Meduhu piramide.

Behz Snesru nahwes palika Chufu par Egiptes lehninu (Greeki winu fauz par Cheops). Kad winsch redseja Snesru zelto piramidi, tad fazija: „Es grihu ari few uszelt piramidi, bet dauds augstaku, nekā Snesru piramide.“ Rehninsch nu nomehroja preeksch sawas piramides 750 tuhst. Kwadrat-pehdu leelu semes-gabalu Libijas tulfnesi, pawehleja rakt kanali no Nil-upes lihds piramidei pa semes apafschu, kas lai tihritu gaisu piramides kambarus. Bes tam zilweki strahdaja pa fimteem pee zela taifschanas zaur tulfnesi lihds piramidei, par kuru lai waretu peewest wajjadfigohs almenus; ziti atkal nodarbojahs ar almenu kalschanu un puleereschanu. Behz Egipteeschu runahm, efoht gar zela taifschanu ween nodarbojuschees 10 tuhst. zilweku 10 gadus. Waj tas teescham ta ir, newar skaidri sinah, jo rakstihstas tas nekur naw. Kad zelsch un kanalis bij gataws, lika warenajam milsim grunts-akmeni. Pascha piramides widu ir lehnina kaps ar almena sahrku. Kambaris ir 18 pehdu garfch, tilpat plats un 21 pehdu augsts. Seenas puschko skaitis mosaika darbs un lehnina Chufu wahrds. Akmeni ir til skunstigi falastu, ka neweenu schkirbinu newar atrast. Akmenu bluki, no kam piramide taifsta, ir 3 pehdu augsti un kahdas 6 pehdas gari (garumu newareju ihsti ismehroht). Daschi akmeni ir til leeli, ka ar zilweku spehlu tohs newareja ne us kahdu wihsi dabuht augfcha, tapehz efoht ari bijuschas daschadas maschines, kas almenus welluschas us piramidi. Chufu piramide ir 760 pehdu augsta.

Peer piramides aifgahjust, aismalfaju Scheikam — Beduinu wirsneklam — rubli, lai man dohtu wadonus, kas palihdsetu uslahpt piramide. Dabuju trihs pawadonus jeb palihgus, un kahpu augfcha. Rahpdama gribeju isskaitiht kahpeenus. Isskaitiju gan lihds 200, bet tahlak newareju, jo skaitlis fajula. Bij ari ko kahpt, lihds tapu galā; bes tam wehl bij jatur weenā rohka schnohre, kurai weenu galu pee semes biju peefehjust, lai waretu ismehroht piramides augstumu. Piramides wirsgalā ir kahdas 30 pehdu leela tschetrlantiga ruhme, lai gan no semes skatotees — isskatahs it masa. Piramides galā redseju baltā akmeni eegreestus daschu apmekletaju wahrds, kur ari sawu eegreesu. Apstajufees kahpu atkal leijup. Nolahpschana bij dauds gruhstaka, nekā uslahpschana. Kad bijahm kahdu gabalu us leiju no-kahpuschi, Beduins pagreesa weenu akmeni, un nu bij redsams gangis. Scho gangi efoht usgahjis kahds Anglis septitaja gadu-fimteni. Behz tam fahkuschi wairaf melleht, un atraduschu wehl kahdus 4 gangus wirs lehnina kambara. Gelschā naw neweens lihdis, jo ruhme ir masa un prafa dauds puhles.

Nu gribeju ari apluhkoht piramides eelschpufi. Beduini noweda mani kahdus 150 palahpeenus us leiju, un tad eeweda leelā dohbumā

jeb kambari. Schis kambaris efoht buhwehts preeksch rehkinumu wefchanas. Kambari redseju rakstus, ka pee piramides efoht strahdajufchi fimts tuhst. strahdneeku, preeksch kureem efoht pirks par 2 milj. rubl. sipholu, kiplohu, pupu u. t. pr. preeksch peekohda. Gahjahm ari wehl zaur dascheem milsu gangeem; apstajiju lehnina kambari un to weetu, kur kanalis ee-eet piramide, bet tur neka ne-atradu. — Rehninsch Chufu ne-efoht piramide glabahts, bet kahda nesnamā weelā tulfnesi, jo tas dsirdejis no saweem pawalstneekem, ka winam gan newehleschoht meerigi duseht, bet pehz nahwes to sakapafchoht gabalds un dohschoht putneem par baribu, tapehz ka ne-efoht labi waldijis. Behz Chufu waldija wina brahlis Chafra. Schis lika ari piramidi buhweht, bet ta nebij til leela, ka Snesru un Chufu piramides. Behz Chafra waldija wina dehs Menkere. Menkere bijis lohti lab waldineeks, tapehz laudis to lohti zeenijuschu. Wina piramide ir turpat pee zitahm, un ir ta skaitakā un dahrgakā, jo ir wifa piramides ahrpufe muhreta no melna, puleereta granita. Schi piramide ir wiswairaf zeetusi un nodrupusi, jo ziti waldineeki ir to gribejuschi fadausht un no-ahrdiht. Ari piramides eelschpufe ir dauds skaitaka, un weens kambaris ir bijis iswitehts baltis. Menkere efoht paglabahst sawā piramide, un us sahrka wahka bijis usrakstihst, ka efoht bijis no wiseem mihlehts waldineeks, labas waldibas deht. Angli efoht gribejuschi Menkeres almena sahrku aifwest us Angliju, bet ne-efoht atwehlehts. Sahrka wahku gan dabujuschu, bet lugis, ar ko weduschu, efoht nogrimis, un ta palikuschi tulfchā.

Schis 3 leelahs piramides tohp fauktas par Gize-piramidehm. „Gize“ ir Arabeeschu wahrds, un ir muhsu walodā „kalwa“. Warbuht ka buhs kahdreis ap piramidehm bijis uhdens, un tahs ka kalwas stahwejuschas pahr uhdeni; tapehz tad nosauktas par Gize- jeb kalwupiramidehm.

Dsirdeju wehl runajam par weenu leelaku piramidi, nekā Chufu piramide, bet nesinu, kur ta atrohdamā. Warbuht ka til ir teika ween. Stahstihst tapa, ka nesnamā piramide efoht buhweta preeksch uhdenspluhdeem us kahda deewekla pawehli, kas efoht lehninam sapni fazijis, lai glabajohht sawus aifgahjesus no uhdens-pluhdeem.

Wehl ir zitas masas piramides, kuras nosauktas par trepju-piramidehm un duhnu-piramidehm u. t. pr., bet ar pirmajahm falihdsinoht — tahs ir masas un ne-eewehrojamas. Minna Freymann.

Bahrdaugawas Latweeschu labdarischanas beedribas atklahschanas-fwehtki Rihgā.

Beedribas dsihwe ir muhsu starpā beidsamā laika wareni isplatiufees; tatschu, noluhkojotees us ihstenahs labdaribas, ir wehl dasch rohbs ispildams. Un zil uszihrtigi wajjadsetu schihm beedribahm strahdaht un gahdaht, lai ne til ween mihlestiba te pamohstahs un palihdsibu sneeds schē tuwumā, bet lai ari tahlu no scheijenes iset mihliga apschelofschanahs un labdariba wiseem, kas truhkumu, fahpes un raifes zeesch — schis pasaules nopeetnā zihuinā.

Rihgā, us Daugawas kreisa kraista, ari aifno daschas wahtis, birst dascha afara, ir dauds raifschu un truhkuma. Un schē nebij nekahdas labdarischanas beedribas, kas waretu palihdseht. Schē tapa un wehl tohp nekahrtotā un faskalbitā privat-labdarischanā peekohpta, kas tilai weentahrtigu un pahreijoschu palihdsibu pasneeds, bet taunumam pee paschas faknes wis nekrahs.

Tagad ari Bahrdaugawā ir labdarischanas sinā zitadi laiki fahkuschees; jo preeksch Bahrdaugaweescheem nu ir ihpascha Latw. labdarischanas beedriba no augstahs walsts-waldischanas apstiprinata. Schi jaunā beedriba fwineja fwehtdeen, 14. Septemeri f. g., sawus atklahschanas-fwehtkus.

Atklahschanas-runu tureja schis beedribas preekschneezibas lohzeellis R. Bertrama fgs.

Kad nu redakzijai naw eespehjams wifu pagaro, bet wifadi teizamo runu wahrdu pehz wahrda atfahstihst, tad runu tilai no dischuma peeminesim, kahdus gabalus jeb teikumus ihpaschi eewehrodami.

Wispirms zeen. runatajs pateizahs teem lungeem un dahmahm, kas bij pee ta wakara sapulzes peedalijufchees; pateizahs zeen. Wisfemes gubernatora fgam, kas beedribu pee augstahs walsts-waldibas aifstahwejis, ta ka beedribas likumi 4. Julija f. g. no eelschleetu ministera ir apstiprinati. Likumi lihdsinajahs Rihgas Latw. labdaribas beedribas likumeem. Tad runatajs norahdija us beedribas zenteeneem un darba-lauku, un pasklubinaja jaukeem wahrdeem feeweeschu kahrtu, lai ar saweem spehkeem un sawahm dahwanahm kalpo Bahrdaugawas

brahseem un mahsahm, pee kureem war fawu mihlestibu un lihdszeetibu bagatigi un swehtigi parahdiht. Tad zeen. runatajs, Bertrama fgs, jautaja:

„Bet kapehz Bahrdaugaweeschi ta atschkirahs no winpufes? Nu, te naw til ween laiks un tahtums tee schkibreji, bet ari Bahrdaugaweeschu daba; jo schi te ir siltaka, lehnaka, un tapehz ari fadraudsigaka, neta to winpufe atrohdam. Til ween materialiga, t. i. mantas fina Bahrdaugaweeschi wehl ir wahjakt; bet te ari war zeltees alziju beedribas, fabriki u. t. pr., un war notikt, ka ar laiku ne ween twaiku-kumelsch pahr leelo tiltu, bet ari Latweeschu lugi un laibas no schejenes malahm aiswed Latweeschu raschojumus, zaur ko muhsu starp wairaf mantas zeltohs. Un jau ari dsird, ka Tohrna-kalna Latweeschu mahju-ihpafschneeki rihkojotees us fewischklas krahfchanas - un aisdohfchanas beedribas dibinaschanu, kas pehz Bahrdaugaweeschu waijadsi-bahm buhschoht aprehkinata. Ka schihs jaunahs mantas-beedribas dibinataji duhschigi strahda, peerahda winu dahwinajumi, kurei jau fneedsahs lihds 100 rubl. f. skaidra nauda; schi nauda nospreesta preefsch waijadsigahm isdohfchanaahm lihds apstiprinafchanas laikam.

Bahrdaugawas Latweeschu labdarischanas beedriba, kas ir scha apgabala Latweeschu fabeedribu augstakais palahpeens, us wisadu wihsiluhkshs tauteeschus is Bahrdaugawas malu-malahm fapulzinaht, weenohht, spehziinaht, winu labklahfchanahs ne ween tiklibas, bet ari tautas-faimneezibas fina weizinaht. Un tad mehse scho jauno beedribu us tahdu darboschanohs schodeen waram atklat, par to nahkshs pirmarinda dauds pateizibas muhsu mihlam Semes-tehwam, Augstam Kungam un Keisaram, kas muhsu patstahwibu til leeliski weizina. Kad mums bij schogad pee Latweeschu adrefes eefneegschanas muhsu mihlotam Keisaram us Wina 25-gadu waldischana-jubileju — zaur eefschleetu ministeri jauki dsirdeht, ka waldis-waldischana Latweeschu ustiziba jau ir pasihstama, — tad parahdisim scho fawu ustizibu fawam mihlotam Semes-tehwam — ari jo prohjam. Un aisluhgim schodeen par Wina weenota prahta, fazidami: „Deews, Deews fargi Keisaru!“

Us to wisi klahbtuhdamee, dsiti aisgrahbti, nodseedaja: „Deews, fargi Keisaru!“

Dasch swarigs wahrds wehl tapa runahs no wihreem, kas tura labwehligu prahtu us scho jaundibinato beedribu. Kaut peepilditohs winu firfnigahs laimes-wehleschanas!

Weidsoht tapa wehl daschas wefelibas issauktas zeenijamam Widsemes gubernatoram, schejenes Latweeschu beedribahm, Latweeschu laikrafftu redaktoreem u. t. pr.

No labas fehklas augli rohdahs,
Kad mihli, lehni peekohpjam;
Lai tapehz mehse, ka lab' isdohdahs,
Til mihlibu nesaudejam!
Un mihlib's krohnis newihtihis,
Kad firds — pat nahwe nokufihis.

Pehz „Zerina“.

Krauktu-ligsdä.

(Stahjis is Skotijas kalneem.)

Buhs jau kahdi fimts gadi pagahjuschi, kad kahda wehjainä ru-dena deenä kahds wezigs wihrs, kas bij gehrbees ka Skotu kalnu laudis, kahda masä weefniza Skotijas kalnds eenahza un luhdsahs atspirdsinafchanas. Winsch rahdijahs buht lohti noguris; wina stipri nowalkatahs drehbes bij ar putekleem aplahstas. Par plezeem pahrfahris lihds ar masu zela-fohminu tas duhdas nefa, un no tam wareja sinaht, ka wezitis aplahrt staigadams un preefsch kauschu durwihm duhdodams ubagu-maisiti pelnija.

Weefnizas faimneeks bij laipnigs wihrs, kas fawejo — diwu us-auguschu meitu un diwu masu, tschetri un feschu gadu wezu behrnu starpä laimigi ar fawu gaspaschu dsihwoja. Abeem behrneem wezais spehlmanis til lohti patika, ka tee ahtrali nerima, lihds laipnigais tehws weziti usluhdja us maltiti, kura jau us galda bij nolikta.

„Zuhs esat pa dauds laipnigi,“ sweschineeks pahrschteigs fazija; „man nellahjahs ar jaunkundsehm kohpä pee galda fehdeht!“

„Es zeru, ka esat gohdigs zilweks — un wairaf man newaijaga,“ faimneeks fazija.

„Gohdigs gan, kungs,“ sweschineeks atbildeja. „Wezo Robertu wehl neweens par negohdigu naw fauzis; bet es esmu tilai nabaga spehlmanis un turklat noputejis, un nowalkatäs drahnäs gehrbees.“

„Par to naw nekahda waina, draugs. Nahkat ween eefschä ar mums ehst, un pehz tam warat par to aismakfahht.“

„Es par to lai aismakfaju?“ wezitis pus johkodams, pus behdigs prafija. „Man tilai ir til dauds, ka tiko par gabalinu maises ar sweestu un feeru waru aismakfahht, un ne grascha wairaf.“

„Ne, wezit, naudas negribu,“ faimneeks galwu kratidams un laipnigi fmaididams atbildeja. „Es tilai dohmaju, ka Zuhs wehlah behrneem par preeku kahdu drusku waretut duhdaht.“

„Par tahdu makfu es Zuhsu aizinaschanai labprahht paklausu,“ wezitis fazija un eegahja lihds ar faimneeku ehdamä istabä.

„Zuhs, ka rahdahs, esat labu zela gabalu nostaiagajuschu,“ faimneeks maltiti ehdsams weefim fazija.

„Gandrihs fimts (Anglu) juhdses,*) kungs,“ sweschineeks atbildeja.

„Un wifu kahjahm ween?“ faimneeks jautaja.

„Pa leelakai dakai gan,“ sweschineeks atbildeja. „Buszela jau naudas truhkums usgahja; lihds tai weetai garam braufdamee mani par masu dseramu-naudu pawisnaja. Pehz es duhdodams zela-naudu nopelniju; bet par to nekäs, jo nu drihs fawa zela galu esmu fafneedsis.“

„Zums laikam kahda swariga darischana, ka tahdu tahdu, tahdu zela gabalu nostaiagajahht. Waj esat no schi apgabala?“

„Ne, kungs, mans zela gals ir Krauktu-ligsdä; tur man janefs lungam finas no wina brahta.“

„No wina brahta? Waj tad Mortimera lungam ari ir brahtis? Man schleet, ka tas jau fen miris,“ faimneeks fazija.

„Neka, kungs,“ wezitis atbildeja. „Zuhs gan laikam ilgu laiku schini weefniza nemahjojat?“

„Ja Zuhs diwdesmit gadus par ilgu laiku neturat, tad gan ihfu brihdi schi mahjoju,“ faimneeks atbildeja.

„Tomehr ir tilai peezi gadi pagahjuschi, kad Donalds Mortimers beidsamo reisi no Krauktu-ligsdas aigahja,“ sweschineeks fazija.

„Gan teefa, ka tas it klusu pili atnahza, un tikpat klusu atkal aigahja, ta, ka til rets kahds to dabuja sinaht, ka winsch te bijis.“

„Es no tam lihds schim it nefa ne-esmu dsirdejis,“ faimneeks fazija. „Waj Zuhs man no ta newarat ko pastahstihht?“

„Kapehz ne, kad Zums tilai patihl,“ sweschineeks atbildeja.

„Zuhs mums leelu preeku zaur tam padarat, kad ko no Krauktu-ligsdas pastahstat,“ faimneezje fazija.

„Labi, esmu gataws Zums ihfo stahstu pastahstihht,“ sweschineeks fazija.

„Tagadejo Krauktu-ligsdas (ka kalnu pils tohp nofaukta) kungu fauz Gerald Mortimer. Winam bij weens brahtis un tschetras mahfas. Jaunakais brahtis tam peedfima, kad Gerald bij diwdesmit gadus wezs. Schis tani paschä gada prezejahs, un pehz gada laika tam peedfima dehs, ko par Dschonu nokristija.

Drihs pehz tam wezais Mortimers nomira. Pehz tehwa testametes Gerald mantaja leelako dasu no wifa ihpafschuma; ziti behrni bes fawas mantojamahs dakas dabuja teefibu, tehwa muishas un pili palikt til ilgi, zil teem tihl. Ja kahda no mahsahm, jeb ari wifas tschetras, agraki nomirtu, neta jaunakais brahtis, tad schim no tahm bij wifu mantoht, un tilai tad, kad schis jau miris, bij wezakajam mantoht. Wifas tschetras mahfas weena-pehz-ohtras nomira; — trihs pehz Donald aiseefchanas no tehwa pils. Schis usauga par prahwu jaunelli. Kad tas astonpadsmit gadus wezs bij, nomira Gerald gaspascha. Ap to laiku bij pili lohti mihliga septinpadsmit gadus weza jaunawa, Marija Mak-Zwor. Scho bij Mortimera gaspascha, kurei meefigas meitas nebij, par fawu behrnu peenehmufi. Marija fadraudsejahs ar Donald; abi weens-ohtru til lohti eemihleja, ka apnehmahs us wifu muhschu faweenotees. Donalds apfohljahs Mariju, til lihds ka pilnds gados nahks, pee altara west. — Lai gan tee fawu mihlestibu preefsch ziteem gribeja apflehpt, tomehr Gerald it drihs wifu manija. Wina pascha firds eedegahs laifliga mihlestiba pret fawu audschu-meitu, un akla greifirdiba tas fawu brahli eenihdeja.

Gribedams Donaldu no Krauktu-ligsdas prohjam dabuht, tas tam lika daschadu darischanu deht us Londoni zelohht. Donalds, nefa fauna nedohmadams, bij ar meeru tahsä zela dohtees, jo tas us Marijas ustizibu ka us stipru klints-kalnu palahwahs. Gerald zereja zaur Donald aiseefchana no pils fawu mehrti it drihs panahkt. Winsch rakstija faweem draugeem us Londoni, lai tee Donaldam lustigus beedrus apghda, ka tas nesteigtohs pahrnahkt. Londone bij tahdu, un preefsch pusgada Donalds newareja dohmaht pahrnahkt.

Donalds tilo bij aizejojis, kad Gerald pee Marijas eegahja un ar to eefahka runahht. — „Tu nu jau esi astonpadsmit gadus

*) 5 Anglu juhdses = 7 werstes.

weza,“ tas fajija, „tadeht ir laiks, ka us Tawu nahkamo dsihwi dohmā. Es preekšč Lewis esmu ko isdohmajis, un zeru, ka Tu ar to buhfi meera.“

Marija nobihjāhs. Geralda balšs un istureschanahs bij it fa-wada; wina dohmaja, ka tas wina ar fawu dehlu Dschonu efoht no-dohmajis faprezinaht. „Ko tad esat isdohmajuschi?“ ta trihzedama jautaja.

Geralds tai tuhliit flaidri ne-atbildeja. „Tu fini, ka Tu pee mumš atnahzi,“ tas fajija. „Tu biji pawisam tukšchineeze un bes apgah-dataja — šchē atnahkdama, jo Tawa mahte bij nabagu-namā nomirusi. — Bet lai tas paleel! Tu gan wari fajiht, ka lihds schim esi laimigi us augšchu kaphusi; es Dewi wehl augstaki gribu pazelt; — Tew buhs us preekšču buht muhsu familijas galwai.“

„Kā to lai faprohtu, teht?“ Marija prasija.

„Nesaki, Marij, šcho wahrdu, tas neder! Waj nesaprohti, ko dohmaju, Marij? Mihkā Marija!“ tas winaš rohku fatwehrdams un speesdams fajija.

„Bateesi, es nesaprohtu!“ jaunawa fajija.

„Nu tad gribu flaidraki fajiht, Marij: es Dewi mihlu!“ tas fajija.

„Juhš mani mihlat? Juhš?“ Marija faskaitufees fauja.

„Tā ir, firdsmihkā Marij, es Dewi no wifas firds un dwehseles mihlu! Dohpi mana seewa, Marij!“ tas luhgdams fajija.

„Šchi ir leela pahrschteigšana, kungs!“ Marija atbildeja. „Man tas ne šapni naw prahtā nahjis. Juhš jau par manim esat diwdesmit gadus wezaki; Juhfu dehls ir ar manim weendš gaddš. Un waj nesinat, ka — ka mana firds Juhfu brahlim, Donaldam, peeder?“

Geralda azis zaur šcheem wahrdeem dufmigi špulgoja; bet tas fawaldijahs. „Manam brahlim?“ tas ruhkti šmaididams fajija. „Ko Tu ar manu jauno brahli darifi?“

„Es to prezeschu,“ ta fajija. „Mehš esam weendš-ohtram šwehti apfohljufchees.“

(Turpmat beigums.)

Atbildes.

—3.—4.: Minetā rakstā ir pafinohts, ko Augusts Goffards, 25 gadu laikā daudsfahrt imehginadams, ir panahjis, un ka pehz wina padohma tas ir darams. Lai gan ir sinohts ihseem wahrdeem, jo daubš ruhmes newarešahm šchaj leetai atweh-leht, tad tomehr latris sinahs, kas schini sinā ir un kā jādara, tad gribam pašči imehginah. Tas bij raksta mehrtis, un tas arī buhs panahsts. — Juhfu peefihme-jumus un eewehrojumus ne-aišmīrīsim pašneegt lafitaieem.

W-8: Sinojums un dšejina taps šawā laikā drukati.

Walteru Vefšim: „Drupas un drufas“ waram bruhleht; sinojumi lai paleel.

Latw. Aw. redaktors: J. Weide.

Sludinašana.

Wifas Kreewijas Patwalsineeta 2c. 2c. 2c. pawehli teel no Jelgawas pilshetas-magistrata J. C. Brauera konkurjes-leeta finans darihš šchis apafschā minetais no-lehmums preekšč eewehroschanas: Behz tam, tad 9. Septembei f. g. no furatu pufes weens zits mantibas-šchalischanas-projektš J. C. Brauera konkurjes-leeta šcheit ir eefneegts, teel wifē tee parahdu-dewesi, kam pret šcho mantibas-šchalischanas-projektu buhtu kahdas pretrunas, zaur šcho ušajināti, tahš 17. Oktoberi f. g., kā weenigāš un iſſlehgšchanas-terminā šchaj leeta, šcheit peemeldeht, ar to peedrandešcham, ka tee, kas to nebuhš eewehrojuschī, tiks uſluhloti par tahdēem, kas ir meera ar šcho mantibas-šchalischanas-projektu.

Schwitenes pagasta-teeša ušajina zaur šcho wifus tohs, kureem tahda parahdu praſichana buhtu pee atſahstahš nelaiša Schwitenes Meichawillu-mahju ihpaſchneeka Wilmuna Mehchawilla mantis, ſchahdas ſawas parahdu praſichanas lihds ar ſchaidahm peerahdiſchaham wehlafais lhdš 1. Nowemberim 1880. g., kurſch par weenigo iſſlehgšchanas-terminu iſſlits, pee Schwitenes pagasta-teeſas uſdoht un peerahdiht, jo wehlat neweens wairš netiſs klauſihts, bet teem paſcheem muhſchiga klufuzeeſchana uſlitta.

Tapat arī teel wifē tee, kuri nomiruscham to parahdu palituschī, ušajināti, ſawas parahdus lihds augſchā teikam iſſlehgšchanas-terminam pee ſchihš teeſas uſdoht un aiſmalkaht, ja negribetu tiht ſtrahpeti ar dubultu maſku.

To buhs wehrā nemi! Schwitenes pag.-namā, 22. Septembei 1880. (Nē 161.) Preekščehdetajs: J. Saleneel. (S. W.) Štrihw.: Linteneelš.

Blankenfeltes pagasta-walde dara ſinamu, ka galwas-naudas (krohna- un pagasta nobohſcham) iſdaliſchana par 1880/81. g. 15. Oktoberi ſch. g. tiks preekščā nemta; tamdeht teem pagasta-lohzeekem, kuri no galwas-naudas maſſaſchanas gribetu tiht atſwabinati jeb paweeġlinati, ſawas luhgſchanas minetā deenā pagasta weetneekem preekščā janeſš, jo wehlafas peeneſchanas netiſs eewehrotas.

Blankenfelte, 24. Septembei 1880. (Nē 85.) Pag.-wezafais: J. Muſchinsky. (S. W.) Štrihw.: J. Fr. Gaaſe.

Seſawas mahſtataja pagasta-walde dara ſinamu, ka galwas-naudas (krohna- un pagasta nobohſcham) iſdaliſchana par 1880/81. g. 20. Oktoberi ſch. g. tiks preekščā nemta; tamdeht teem pagasta-lohzeekem, kuri no galwas-naudas maſſaſchanas gribetu tiht atſwabinati jeb paweeġlinati, ſawas luhgſchanas minetā deenā pagasta weetneekem preekščā janeſš, jo wehlafas peeneſchanas netiſs eewehrotas.

Behz Wiſangſtati apſtiprinato Kurjemes kredit-beedribas kraſchanas-lahdes pamatalikumū 10. § teel tee, kam warbuht ſchahdas no Kurjemes kredit-beedribas direkſijas iſrakſtitas un pee tahš paſchas par ſub-ſchahm peemelbetas kraſchanas-lahdes-ſihmes buhtu, kā:

- 1) ſihme uſ augtu-angteem: Nr. 30998, leela 34 rubl. ſubr., iſrakſtita 30. Aprili 1864. g. preekšč Bihtera Rihwana;
2) ſihmes uſ angteem ā 5 proz.: a. Nr. 13813, leela 300 rubl. ſubr., iſrakſtita 17. Junijā 1880 g. preekšč George Rahme iſ Rabiles, ar kuponeem preekšč 1. Maija 1881. g. un tahlat;
b. Nr. 4176, leela 100 rubl. ſubr., iſrakſtita 29. Nowemberi 1874. g. preekšč Reges pagasta — dibināſchanas prozentes pagafam par labu, ar kuponeem preekšč 1. Maija 1881. g. un tahlat;
c. Nr. 2439, leela 100 rubl. ſubr., iſrakſtita 14. Auguſtā 1873. g. preekšč pee Reges pagasta peeraſtita, wehl nepee-anguſchā Mahrina Rewita, ar kuponeem preekšč 1. Maija 1881. g. un tahlat;
d. Nr. 2440, leela 100 rubl. ſubr., iſrakſtita 14. Auguſtā 1873. g. preekšč pee Reges pagasta peeraſtita, wehl nepee-anguſchāš Gewas Rewit, ar kuponeem no 1. Maija 1881. g. un tahlat.

zaur šcho ušajināti, tahš kraſchanas-lahdes-ſihmes wehlafais weena gada laikā, reſhinahts no ſchi ſludinajuma treſchahš iſſludinajanas deenas Kurjemes Guber-nas Awijē un Jelgawas Laimweeſchu Awijēš, — pee Kurjemes kredit-beedribas direkſijas uſrahdiht un par ſawu ihpaſchumu peerahdiht, jo žitabi direkſija augſchpeemiteem ihpaſchneekem to tad pehz lihtmeem negelbigu tapuſcho pirmo kraſchanas-lahdes-ſihmu weeta iſrakſtihs un iſdohš jaunš, weenweenigi geldigas ſihmes (Duplicats).

Jelgawā, 19. Septbr. 1880. Direkſijas-padohmū: A. v. d. Oſten-Sacken. (Nē 2656.) Sekret.: A. Kleiſt.

Wilzes pagasta-walde dara ſinamu, ka nobohſcham iſdaliſchana par 1880/81. g. 10. Oktoberi f. g. tiks preekščā nemta. Teem pagasta-lohzeekem, kuri no galwas-naudas maſſaſchanas gribetu tiht atſwabinati jeb paweeġlinati, ſawas luhgſchanas minetā deenā pagasta weetneekem ir preekščā janeſš, jo wehlafas peeneſchanas netiſs eewehrotas.

Tahlat teel ſinams darihš, ka ſchi pagasta-walde ſawas ſehbeſchanas Oktobra, Nowembera un Dežembera m. 1880. g. diwreih mehneſi, un prohti:

peektdeenāš pehz 1. un 15. noturehš, un weenigi tihtanis deenāš galwas-naudu un žitas maſſaſchanas preti nems, paſes iſdohš u. t. j. pr. Wiſzē, 19. Septembei 1880. (Nē 117.) Pagasta-wezafais: M. Struppe. (S. W.) Štrihw.: J. Fr. Gaaſe.

Audrawas pagasta-walde dara ſinamu, ka galwas-naudas (krohna- un pagasta nobohſcham) iſdaliſchana par 1880/81. g. 13. Oktoberi f. g. tiks preekščā nemta; tamdeht teem pagasta-lohzeekem, kuri no galwas-naudas maſſaſchanas gribetu tiht atſwabinati jeb paweeġlinati, ſawas luhgſchanas minetā deenā pagasta weetneekem ir preekščā janeſš, jo wehlafas peeneſchanas netiſs eewehrotas.

Stuhrumiſchā, 18. Septembei 1880. (Nē 171.) Pag.-wezafais: J. Keppur. (S. W.) Štrihw.: J. Fr. Gaaſe.

Stuhrumiſchā, 18. Septembei 1880. (Nē 171.) Pag.-wezafais: E. Roſſchen. (S. W.) Pag.-ſkr.: J. Slobbe.

Suhrn-, Altiſchū-, Landſes-, Zir-gu- un Sahrnates pagastu walbes dara zaur šcho ſinamu, ka galwas-naudas maſſaſchanas liſtes preekšč 1880/81. gada ir ſaraktitas un ſahwehš lihds 11. Oktoberim f. g. atlahtas. Katris, kas dohmā pret iſſlafeereſcham kahdus eemeſlus zelt, war tur eſkatitees, un lihds minetam datumam ſawu nemeert pee peederigahš uſ-raugu-teeſas peeneſt. Behz ſchi termina — liſtes tiks wiſgaligi noſlehgstas un, kā likumi pawehli, eerunas peeneſeji meera noraiditi.

Suhrās, 16. Septembei 1880. Uſdowunā: Pag.-ſkr. Roſenbergs. (Nē 337.) (S. W.)

Zeraukſtes pagasta-walde dara ſinamu, ka krohna- un pagasta nobohſchanas par 1880/81. gadu tiks 13. Oktoberi f. g. ap-rehlinatas un uſ maſkataieem iſdalitas. Tadeht teel wifē tee, ſchi pagasta lohzeeki, kuri kahdu eewehrojumu eemeſlu deht gri-betu pa datai jeb pawisam no maſſaſchanas tiht atſwabinati, ušajināti, minetā deenā ſawas eerunas ſchē peeneſt; žitabi tee, kuri ar wineem uſlihtahm maſſaſchana-hm nebuhtu meera, netiſs wairš klauſiti un ſaudehš teeſibas uſ pahrschuhſibahm.

Zeraukſtes pagasta-walde, 22. Septembei 1880. (Nē 55.) Pag.-wezafais: J. Wahren. (S. W.) Pag.-ſtrihw.: Jiniš.

Zauni angtu-kohti, kā: ahbeles, bumberes, kirſchi, pluhmes, ſeſberes, un jauni ohgu-kuhmi, kā: awenes, ſemenes ar riſtigeem wahrdeem un no labahm ſortehm — ir pee manis dabumant. Ari peedah-waju ſawas krumus un kohtus preekšč parlahm un alejahm. Jelgawā, Konſtantina-eelas beigās, pa kreijo rohku, pretim ſapeeru parahdes-plajim, kumtes un ande-les-dahrsneekš J. Brankſchewiſš.

No Diſch-Zeezeres pagasta-waldiſchanaš teel zaur šcho ſinams darihš, ka

Table with 3 columns: Item number, Description, and Quantity. Includes items like '3 galda-naſchi un 3 gafeles', '3 ſchſchwji', '3 alus-glahſes', etc.

Salbus teeſas = namā, 16. Septembei 1880. (Pagasta-waldiſchanas paraſtiš.) (Nē 186.) (S. W.)

Škad pee Sohdu pagasta peederigece lau-latee laudis, Marihs un Anna Wilkars, pee ſchi pagasta peederigo Jahna un Anna dehlu,

Julius Feldmann, behrna weeta peenehmuschī, tad teel no Galamuiſchās pagasta-teeſas wifē tee, kam kahda ſikuniga pretruna pret šcho adoptee-reſcham buhtu, zaur šcho ušajināti, ſawas pretoſchanaš lihds 8. Nowemberim 1880. g. ſcheit peeneſt, jo wehlat neweens wairš netiſs klauſihts.

Galamuiſchā, 6. Septbr. 1880. (Nē 50.) Preekščehd.: J. Eihliſch. (S. W.) Teeſ.-ſkr.: Jean Strauting.

Wifē tee, kam kahdi ſikunigi eemeſli buhtu pret pee Leel-Platones pagasta peederigā Jahna Zansohna adoptee-reſchanas — no pee ſchi paſcha pagasta peederigā Anſcha Weinberga, teel zaur šcho ušajināti, lihds 22. Oktobe rim 1880. g. ſcheit meldees, jo wehlat neweens wairš netiſs klauſihts.

Sludinaščana.

No Sutenes pagasta-waldes, Talsu apriņķi, teel zaur šcho suams darīts, tā šche ir weens

gaišči-behrs firgs,

ar melnu peles-taku pahr muguru, ušķibis, un teel ta ihpašneeks ušaižināhts, ar derigahm peerahdīščanahm tšhetru nedeku laičā, no šchīhs deenas rehknahts, pe Sutenes pagasta-wežakā, pret barošchanaš- un ihsludinaščanaš atmakšu, mineto firgu šanemt, pehž kura laiča ar to pehž lituma tiks darīts.

Sutenes pag.-wabdē, 9. Septembei 1880. (Nē 138.) Pag.-wež.: S. Deščeneef. Pag.-štrihw.: S. Tirum.

Wīši Wež-Satiku pagasta lohžeki, tā ari tee no kara-deenesta uš biletu- un pawšam

atlaistee saldati,

kuri dohmatu laičdu eemešlu atrast pret no pagasta weetneeku-pulka šastahdīto krohna- un pagasta nodohščanu ihdališčanu preekšč 18⁹⁰/si. gada, par ko pee augstakahm teeščahm war šuhdību wešt, teel zaur šcho ušaižināti, lihds 3. Oktobrim f. g. tamdehš ar waižadīgahm ihrahdīščanahm pee Wež-Satiku pagasta-waldibaš jawu nemeera-šuhdību peeteikt, jo pehž šchi termina ne-weens wairš netiks klaufhts.

Wež-Satikē, 12. Septembei 1880. (Nē 67.) Preekščneeks: K. Henning + + + Štrihw.-weeta: Sameth.

Wīši tee, kam laičdi eemešli jeb pretrun- šas buhtu pret pee Behrjumuiščas paga- sta, Bauščas aprinķi, peerašitā

Ludwig Burgewiža

adopteereščanaš — no pee ta pašča pa- gasta peederigahš atraitnes Greetas Schnoh- ring, teel zaur šcho ušaižināti, lihds 1. De- zemberim 1880. g. šcheit meldeetes, jo weh- laf neweens wairš netiks klaufhts.

Behrjumuiščas pagasta-teeščā, 8. Sep- tembei 1880. (Nē 56.)

Balangas pagasta-teeščā ušaižina wīšus tohš, kam pret to laičda likumiga eeruna buhtu, ka pee Balangas peederigeē laulatee draugi, Kāsimirs un Anna Raudis, pee Balangas pagasta peederigo

Augustinu Raudis

— ihsta behera weeta peenem, lihds 8. Ok- toberim 1880. g. jawas eerunas šehpat peenest, jo wehlaš notiks, tā Balt. pr. = lit. 185. art. to pawehl.

Balangā, 8. Septembei 1880. (Nē 64.) (S. W.)

Suhru pagasta-teeščā ušaižina zaur šcho wīšus, kureem laičdas parahdu praščichanaš no nahwē aigahjuščā šcheijenes Garwa- faru-mahju ihpašneeca

Jana Stellbauma

buhtu, lihds 1. Dezerberim f. g. pee šchīhs teečas peenest un teečas-geldigi peerahdīht. Pehž šchi termina neweens wairš netiks peenemts, bet uš muhščigu kluzzeščanu noteščahš; tāpat teel nelaiķa parahdneek, pee dubultas štrahpes peedraudoht, ušaižināti, jawus parahbus lihds minetam termi- nam šche tā klahjāhs peemeldeht.

Suhrās, 16. Septbr. 1880. (Nē 152.) Preekščneek: K. Wiedau. + + + (S. W.) Teeč.-štr.: Rosenbergs.

No Stelpesmuiščas krohna pagasta-tee- ņas teel wīši tee ušaižināti, kureem laičda likumiga pretruna par to buhtu, ka pee šchi pagasta peederigeē laulatee laudis, Andrejs un Greeta Kalinašneek, kureem pašcheem beheru naw, šchi pagasta Grahbeklišču- mahju šaimneeka un wina seewas Dahrtaš ohtro beheru, wahrdā Wahrtinšč, šimis 1875. gada, 21. Nowemberi, behera weeta un par mantineeku peenehmuščhi, lai lihds 25. Nowemberim f. g. šcheit melde- jahš, jo wehlaš neweenu wairš neklaufhts, bet minetā adoptereščana tiks apstiprinata.

Stelpesmuiščas teečas-namā, 20. Sep- tembei 1880. (Nē 197.) Preekščneek: A. Aeklat. Štrihw.: J. Rosewsky.

Schwitenes pagasta-teeščā dara zaur šcho finamu, tā wina 16. Oktobri 1880. g. ne- laiča šcheijenes Meščawilku-mahju ihpaš- neeca

Wituma Meščawilka

mantibu, tā: firgus, gohwis, zuhšas, aitas un zitas berigas leetas, minetā deenā un min. mahjās wairakšohliščanā pret tuhli atsmakšu pahrdohš.

Schwitenes pag.-namā, 22. Sept. 1880. (Nē 157.) Preekščneek: S. Saleneek. (S. W.) Štrihw.: Vinteneeks.

3f Jelgawas wiespilsteečas attehm, šihme- jotees uš kihlu-pahrdohščanaš-lectu, — oberhofteečas adwofats **J. Schiemaniš** pret Abrižes **Jann - Talonu - mahjāhm.**

Notiziš 24. Septembei 1880.

Uš Augstahš

Keiřaristkas Majestetes,

wiřas kreewiřas Patwāldineeka 2c. 2c. 2c. pawehlī ihsludina Jelgawas wiespilsteeča pehštahwoščo

nolehnumu:

ta beht atlihbīnaščanaš no oberhofteečas adwofata Schiemana preekščrahditaš obli- gazijas no 2000 rubl. lihds ar rentehm un ihpašmahjāhm, tahš Bauščas aprinķi, Jelgawas wiespilsteečibā efoščahš Abrižes Jann - Talonu - mahjās, obligācijas-teeřigā ješču (6) nedeku laičā zaur šcho ihuhtripe- ņchana teel ihliktas, un uš šche peenesto un iēpat weřjamo nošpreedumu grūti — 5. Nowemberi f. g. klaiji tiks wairakšohli- ņchana pahrdohštas. Tē klahst wēhl teel Jann - Talonu - mahju parahdu-deweji — be- ween štrahfemes kredit-beedribas — pee štrahpes- un teeřibu šaubehchanaš peedrau- deščhanaš, ušaižināti, jawas teeřibas-paře- reščhanaš — tā peenahlahš — preekščā nešt.

Teečas wahrdā:

Inřanzjekretereis **C. Melville.**

Pilsmuiščas pagastam, Bauščas ap- rinķi, ir

pagasta-škohlotaļa

waižadīgs. — Wīši tee, kuri šcho amatu grib uņemt, teel tadēht ušaižināti, 17. Ok- toberi f. g. pee šcheijenes pagasta-waldes peeteiktees un teeřibas-rařtus peerahdīht.

Pilsmuiščas pagasta-waldē, 24. Sep- tembei 1880. (Nē 491.) Pag.-wež.: J. Niekmanu. (S. W.) Štrihw. w.: Grants.

Labs škohlotaļš,

kas jawu eřšanu Zrlawas seminarijā nolī- zis, un kam labas parahdīščanaš, war weetu dabuht krohna Granteles pagasta, Bauščas aprinķi. Kas šcho weetu grūbetu peenemt, lai peeteiřahš pee minetaš pa- gasta-waldīščhā lihds 15. Oktobrim f. g. (Nē 116.)

Grantelē, 13. Septembei 1880.

Škohlotaļš

ir Pleenu pagastam no 15. Oktobra f. g. waižadīgs; tapēhž škohlotaļi, kuri waižadī- gahš amata-ateřtates špehji peenest un uš šcho weetu wehlahš meldeetes, teel ušaižināti, drihšā laičā pee Pleenu pag.-waldibaš meldeetes.

Pleendš, 8. Septbr. 1880. (Nē 92.) Pag.-wež.: K. Kronberg. (S. W.) Pag.-štr.: G. Kantenberg.

Baliģga-škohlotaļš

ar labahm teeřbahm war weetu dabuht ūndalē pee škohlotaļa **J. Rosenberga.** Abri.: Auhenthal per Bauške.

Nakti uš 17. Septembei nořagts weens tumschi dumschi, 10 gadus weřs firgs, se- dulkas weeta 3 balti plekščhi, — labajā puřē 1 un kreisajā puřē 2, wehrtibā 80 rubli, ar wīšu eejuhgu darba-ratōš, 15 rublu wehrtibā, ar šahu lohlu, — tam šaimnee- tam Galmuntšču Swingim, Šchaulu ap- rinķi, Kaunas gubernā, ūkmenes wolostā.

Pateizibas-alga 25 rbl.

Uš Keiřaristkas Majestetes, wiřas stree- wiřas Patwāldineeka 2c. 2c. 2c. pawehlī teel no Jelgawas pilšehtas-bahrinu-teečas wīši tee ušaižināti, kam jeb-kaščdas mantohča- naš waj zitas teeřibas buhtu pee nelaiķes **Karolines Grūnberg** atřahstahš manti- bas, ihpaščhi pee laičs mantibas peederohščā grūnts-gabala, kas atrohnahš Jelgawā, II. kwartālī Nē 179, šcheit minetōš pee- meldeš-terminōš, no kureem pirmais ir 20. Dezerberim 1880. g., ohtrais 20. Merzā 1881. g. un treščahš, beħšamais ihlehg- ņchanaš-terminšč, 20. Junijā 1881. g., jeb, ja tais terminōš šwehtbeena eekřistu, tuhli pehž tam nahloščā teečas-deenā, — pee šchīhs pilšehtas-bahrinu-teečas meldeetes un jawas praščhānas uřdoht, jo wehlaš wīni wairš netiks klaufht, bet atraiditi, un ar min. atřahsto mantibu tiks darīhts pehž ihkumeem.

Jelgawas rahtuři, 25. Septembei 1880. (Nē 4382.)

50 rubl. fudr.

pateizibas-algas!

Stabiles Zuilē šaimneekam **Janim Šha- gatam** ir nakti uš 19. Septembei f. g. no ganības nořagti:

- 1) šchīmeļa firgs, 4 gadu weřs, ar šihmi kruhtis, wehrtibā 70 rubl.;
- 2) tumschi-buls firgs, 4. gadā, wehrtibā 100 rubl.

Kas weenu jeb ohtru firgu uřrahda, da- buhn 25 rubl. f., un par abeem lohpa — augščā mineto pateizibas-algu. Meldeščhānahš pee Stabiles pagasta- waldes.

25 rubl. fudr.

pateizibas-algas.

Nakti uš 13. Septembei f. g. ir Īndri- kim Abholinam Wehtras-muiščā 3 gadu weřs, behrs firgs, ar firmu plek uš weenu zīřu, no ganībahm nořagts. Kas peepa- lihds to firgu atdabuht, dabuhn augščmi- neto pateizibas-makšu.

Uš zela no Jann-Abgulbes Sūdmalu- krohga lihds Jelgawai nokrita 20. Septem- bei f. g. no wejuma

weena kule, kurā beř žitahm leetahm bij eekščā weena saldā atřantahs-grahmata. Teel luhgts, šcho atřantah, tā ari zitas leetas nodohht Jelgawā, leelajā eelā Nē 21; Sirmela pa- grabā. Pateizibas-algu makjahš.

Arkli

no kaltas dšeles, kas Mihgā, treščajā Baltijas iřstahdē, ar pirmo gohda- algu, šudraba medatu, tika apbahwināti, ir dabu- jami pee kaleja-meitēra **D. Hansberga Bauščā**, tā ari Jelgawā pee **J. Hans- berga** lga, pretim bahnuščā dahřam, pee pirmā werstes-řtāba, šchofejas-eelā, Virona namā, kur ari pašleleščhānahš teel peenemtas. **D. Hansberg, Bauščā.**

Peezas mahjas

teel par Jurgeem 1881. g. Tahšču- Pa- dure, 16 werstes no Īřpures, pahrdohštas. Tuwatā dšelžeta-řtanzija ir Preekulē, 20 werstes tahlu.

Gemakščhāna: 10 procentes no pīr- ņchanaš-makjahš. Mahtataš finas pee Tahšču-Padures muiščwaldibaš.

Īřtumsuiščā Wezpilē, Grohbinas aprinķi, ir wairat

mahju

pahrdohdamas. Tuwatāš finas dabuma- mas pee min. muiščas pagasta-teečas štrih- wera.

Bauščā

Brantschu-tirgus

tiks no **6. lihds 11. Oktobrim** f. g. noturehts.

Bauščā, 8. Septembei 1880. (Nē 272.) Pilšehtas-galwa: J. Steeben. Šetr. weeta: G. Sanderjohn.

Pauls Martinelli

Nē 3. Jelgawā, pee tirgus- platiščā, Nē 3. (blakam Šōpkera lga bohdei),

peedahwā par wislehtalahm zenahm wiřadus eekšč- un ahršemes

wihnus un šchampanjerus,

Italijas un Franrijas likeerus, Angu porteri, rumu, konjaku, araku, wiřadus Mihgas likee- rus, Stokmanumuiščas- un Gezawas nulles u. t. pr.

Turpat ari pahrdohd štipras, apataš puřstohpa

alus-pudeles

no lehgera.

Wislatabahš fortes

anglu-kohtus

kriřdoru-, Jāhnu-ohgu- un awenu-kruhminus, kohtschuma- un gatwju kohtus, dahřju roh- ses, dahščadas šemzeet. pufes, milšu semenu- un špargetu-řtāhdus, leepas, atāzijas un baltohs ekrščkus preekšč dšihweem šoh- geem 2c. 2c. 2c. par mehremu zemu pahrdohd

S. Alewers, andeles-dahřneeks **Durbē, pee Grohbinas**

Wišabi

ahbolu-

bumbeeru-kohtini

no Mikleem ir pahrdohdami Šchirinu- muiščā, ne tahlu no Sezes bajnizās.

Gešč- un ahršemju

ahbetu-, bumbeeru-,

pluhmu- un krešču kohtus, tā ari da- ņchabus šalumu-kruhmins preekšč dahřju puřkščohchanaš; tāpat ari milšu řizenes, semenes, awenes un šchustaras, — wīři šche kohti un štabdi no wislaba- kahm fortehm, — peedahwā leelā iř- wehlē Jelgawā, waldē-eelā Nr. 11, pee Annas-wahrteem, eepretim pašes-eelā — **H. Trenzis,** dahřneeks.

Grohbinā teel **weens namš** ar restorāciju, tur klahst lohti labš šalnu- dahřs un piawa, tā ari smehde ar wiřa- bahm kaleja- un šchlořera amata-leetahm, šarp turahm diwi dšeles drehbenki, weena urbjamā- un weena šanz- mařchine atroh- bahš (wīři labi uřturehts), — aifreijohča- nas labad — tuhli un lehti pahrdohšts. Tuwatāš finas war dabuht **E. Matti- ņohna** restorācijā, Grohbinā.

Jelgawā ir ihdohdams

weens namš

ar kohtschu dahřju. Mahtataš finas da- bunamas pee **G. Barašč,** Paula dihta- eelā Nē 22.

G. Sirstiens,

šedlineeks un ratu- buhwetājs Jelgawā, leelajā eelā Nē 53, peedahwajāhs preekšč wīřeem šawa amata darbeem. **Angtu šchiras,** weenfahřschu šihles un labas šedulkas ir arweem ga- tawas. **Labs darbs par pee-eijameem tirgeem.**

Štipras

wihna wahrtis

un **puřwahrtis,**

it ihpaščhi preekšč kahpostu eetaiřchanaš labas, ir pahrdohdamas wihna-pagrabā — pee

Paula Martinelli.

Geswehtischanas mahziba.
 Beemeldefchanahs us Wahzu eefwehtischanas = mahzibu, kas 6. Oktobri f. g. fahlfes, peenemfchu ideenas no pulstien 4.—6. pehzpusdeenā.
Mahzitajs C. Grass.

Ar kursemes oberhofteesas atwehli es fawu dshwes-weetu esmu pahrzehlis us Jelgawu. Mans dshwolkis atrohnahs esara-eelā,
Feiertaga namā,
 weenu trepi augfchup.
 Runas-stundas:
 no 9.—11. preefchpusdeenā;
 „ 4.—5. pehzpusdeenā.
Barons F. v. Hüllessem,
 oberhofteesas-adwolats.

Bausfas Latv. mahzitaja-muifchā
fkoblmeisteris
 waijadsigs no Mahrineem lihbf Jurgeem. Kas scho weetu grib usnemt, lai ar waijadsigahm leezibahm peemelbahs pee
C. Seiler,
 Bausfas Latv. mahzitaja.
 Bausfā, 27. Septbr. 1880.

Paufskoblotajs
 teel meklets preefch weenas kalpu-fkohlās tahdā muifchā Le epajas apgabala. Tuwafas fīnas dabunamas pee teem fūrgeem: afejora barona von Schlippenbach Grohbinā un oberhofteesas-adwolata barona von Hüllessem Jelgawā.

No Jurgeem 1881. gadā buhs dabunama Birfchds luturu
ehrgelneeka
 un
fkoblotaja weetā
 (weenā personā). Kas scho weetu dohmatu peenemt, teem jameldejahs ar fawahm leezibas-fihnehm pee Mührn-Bonjemonas (pahr Bausfu) bajnizās-preefchfahwa-waldes presidenta, barona v. Budberga fga. Genahfchana ir: pee brihwa bīh-wolla un lahdeem 150 rubl. flaidrā naudā — mahja ar 3 lauteem, katrā lautā 15 pūhra-weetas.

Kaschoku-
 un
bifju-johstas,
 tragbautes, baltas un melnas schlipfes un krawates, zimds wisadās pehrwēs un kaschoku-zimds leelā ifwehlt un no wislabalahs fortes peedahwā
 zimdu = magasihne
 no
M. Strohl,
 Jelgawā, paleijas-eelā № 5.

Tschuguma = prezes,
 tā:
Rostes,
 plihetes,
 hermetiskas krahfchnu-durwis, un
 ratu-buffes —
 dabunamas par wislehtakfeem tirgeem pee
Otto Webera,
 Jelgawā, katoku-eelā № 21.

Sludinajums.
 No Jelgawas pilfchitas-bahrinu-teefas teel zaur scho wisem finam barihts, ta pee nelaika meldera meistera
Friedrich Stepany
 aftsahths mantibas peederigee, fcheit Jelgawā, II. kwartali buhdamee submah-grunts-gali sub № 248 un 249 — 7. Oktobri f. g., apafsch tad nolafameem nolihgumeem, augfchminetahs teefas lokali ohtru-reij tiks wairafkohlijchana pahrdohti.
 Jelgawas rachtufi, 19. Septembri 1880.
 (№ 4301.)

Jelgawas Latw.
fwehtku-komitejas
 lohzeklus zaur scho ufaizina, zetortdeen, 16. Oktobri f. g., pulstien dimjds pehzpusdeenās, komitejas lokali pee S. Weinberga fga, leelajā eelā № 43, us
general-fapulzi
 fanahlt.
 Deenas-fahrtiba:
 Saweenofchanahs ar Jelg. Latw. beedribu.
 Preefchneela weetu.: S. Allunans.

Mastawas tehjas-andeles-weetas
Jelgawas filiale
 no
Pehtera Drlowa,
Keisara Majestetes pilsgalma tehjas-avgahdataja,
 peedahwā fawu arween bagatigi pilbito
ihstahs Kiachta-karawanes-tehjas
 lehgeri no fchigada plaujas.
 Ihpafchi flawejamas ir tahs fortes, kuras teel fuhitahs Keisara Majestetes pilsgalmam, tā:
 Nr. 6. Fchin-Kin-Kulong . . . . . 2 rub. — kap. mahzina.
 Nr. 11. Syn-lan-tai . . . . . 2 " 75 " "
 Nr. 12. Schulan . . . . . 2 " 50 " "
 Nr. 18. Cio-fa-unn . . . . . 3 " 50 " "
 Nr. 30. Sata tehja . . . . . 12 " — " "
 Nr. 35. Dfeltenā Keisara-tehja . . . . . 6 " — " "
 Nr. 37. Turpat ari war dabuhf "zukurū" un "kafiju" — no wislabalahs fortes un eelā ifwehlt.

Alhdas dshenuku-fifinas,
 no wislabalahs fortes un wisadā platumā, dabunamas par wislehtakeem tirgeem pee
Otto Webera,
 Jelgawā, katoku-eelā № 21.

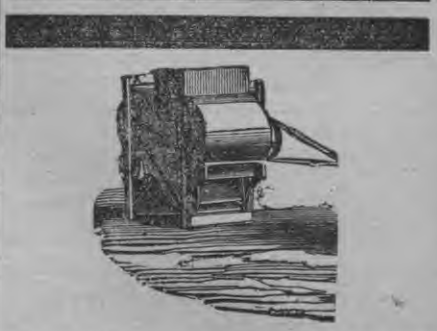
Sweedru original-arklus, ihpafchi labi taifitus,
patent-gredfenn-blukus, pawifam bej dsheltes,
misofchanas-arklus, plat-fehfchanas-maschines,
patent-fehfchanas-maschines, gehpel-kulshanas-maschines,
grandu-tihrischanas-maschines,
Claytona un Shuttlewortha
lokomobiles un damfkuhlejus
 peedahwā no lehgera
P. van Dyka pehznahzeji,
 Mihgā, leelajā smilfchu-eelā № 1.

Wifas fortes
willas
 un
difchleru-libme
 ir arween dabunama pee
M. Strohl,
 Jelgawā, fchihwera-eelā № 45.

Amerikas
maifsu (Mais),
 tā wislabato brankufchu materjalu un wislehtato ehdamā lihbfekft preefch labas nobarofchanas, pahrdohd
Diewelis un beedris,
 Mihgā, funder-eelā № 1.

Egles- un preedes-balkus, plankas, dehtus, lates
 un wiswifadus buhwofstus par lehtu mafku peedahwā
C. Jakobfohns,
 Jelgawā, upes-eelā № 4, aif bruhwera Herrmutha.

Wehtijamahs maschines
 peedahwā
Zieglers un beedris,
 Charkowā, Mihgā, Lecpajā.

Grunts-gabali
 teel ifdohti us nohmu Annasmuifchā, blakam Lutuma dshelzeta stanzijai "Safumuifchaj". Tuwafas fīnas dabunamas min. muifchā.

Jelgawas teatera-namā.
 (Miketu tirgū.)
 Zetortdeen, 2. Oktobri 1880. g.
 Latweefchu
teatera israhdischana
 no
 Jelgawas Latweefchu beedribas afteereem, sem mahfsleneeka D. Breschinsky fga wabifchanas.
 Birno reifi:

Zauni laudis pehz kahjahm.
 Johlu-luga weenā zehleenā no Schillina.
Solo-dseefma,
 dseedata no D. Breschinsky fga.
 Birno reifi:

Nro. 777.
 Johlu-luga ar dseedafchamū weenā zehleenā, latwifki no J. Nichtera.
Teatera zenas, tā parafstas.
 Biletēs dabujamas eepreefch pee kophmana Heilsberg fga (ne tabtu no Goerka apteeka), un israhdischanas deenā no pulstien 3. pehz pusdeenās teateri pee lajes.
 Teatera israhdischana fahlfes pulstien 5. pehz pusdeenās.
 Behz teatera:

Balle
 Jelgawas Latweefchu beedribas fahlfē, Zehra namā (ee-ee-fchana no fchihwera-eelas.) Ballees biletēs, kas dabujamas wafarā — beedribā pee lajes, mafkajs: beedreem 70 kap., beedru dahmahm 30 kap.; nebeedreem 1 rubli, to dahmahm 50 kap.
 Jelgawas Latweefchu beedribas
Kahrtibas-komifija.

Wifās grahmatu-bohdēs dabunams:
Kursemes
 weza un jauna
Raika-grahmata.
 Mafkā 10 kap.
Beta wadons
 preefch
wehstuku rakstifchanas.
 Ohtra pahrrandfita druka.
 Mafkā 60 kap.

Basnizas un skohlas sinas.

Weens Kungs, weena kristiba, weena tijiba.

Rahditajs: Sinas. Epifanija. No swehtules proht dariht. Nihgas Latweeschu Ewan-
geliska beedriba. Ram, mana firbs, ta behdajees? Preeksch mijjas ir sawas dah-
wanas eemafajuschas zc. Misiones lapa.

Sinas.

Selgawa. Pee schigada Kursemes mahzitaju sapulzes jeb sino-
des nehma dalibu lahdi 60 mahzitaji is Kursemes un daschi weest is
Nihgas un Widsemes. Ra arween, ta ari schogad ihpafchi eewehroja
muhsu laufskohlas; pahrspreeda daschas punktis skohlas likuma, lai
zaur tam muhsu skohlas buhschana jo labak plauktu. Kursemes schul-
rahta lgs, Boettchera mahzitajs, darija sinamu, ka ar skohlahm isgah-
juscha gada gahjis us preekschu. Wispahrigi war buht ar meeru,
kaut ari daschas weetas wareja labaki buht. Ihpafchi japeemin
Boettchera mahzitaja puhlini skohlahm par labu. Nunaja par dibi-
najamo namu preeksch ahrprahigeem, kuru skaitis Kurseme sneedsotees
lihds 650. — Misione pee paganeem un Juhdeem, palihdsibas lahde,
diakonisu nams, mahzitaju atraitau un bahrinu kafe u. t. j. pr. bij
preekschmeti, par kureem fihlaki un plaschaki runaja. Sapulze, kas
kalpoja Deewa walstibai un muhsu kristigahm draudschm, bij jautra
gara un swehtibas pilna preeksch sinodes lohjekteem.

Daigoles krohna pagasts — ne wisai tahlu no Kandawas —
bij lihds schim skohlas- un teefas leetas ar Kandawas leelo krohna pa-
gastu saweenojuschas. Bet Daigolesneekem us Kandawu sawus behr-
nus skohla fuhtht, isnahza drufzin pa tahlu, un teefas darischanas
ari nebij teizami, kad pa pilsehtina schenkeem ar labeem draugeem un
pafihstameem fateekotees, tur dasch naudas grasitis bij neleetigi japa-
tehre un dauds reis wifa deenina lihds pat wehlam wakaram ja-
nokawe. Tadeht Daigolesneeki it pareisi darijuschi, no Kandawneekem
schkirdamees, paschi sewim kahdu krobgu par skohlas-namu pahrtai-
juschi un lihdschinigo Pleenu pagasta skohlotaju par sawu skohlotaju
falihgusch. Wini zere, ka ar Deewa palihgu jau scho ruden warehs
skohlas darbu fahkt.

Ri erichaftes Grentschu pagasta skohla buhs drihs gatawa, un
maksahs bes buhmateriela peeweschanas pahraf par 20 tuhst. rubl.
Par skohlotaju ir iswehlehts Bergmann lgs, kas lihds schim bij pee
Talsu privat-aprinka-skohlas par skohlotaju. Winsch par saweem
palihgeem peenehmis Sprohgi, Brediki un Rusklewizu, kas wisi trihs
Irlawas seminarija par skohlotajeem mahzijusches. Zeram us preeks-
chu par scho stalto skohlas-namu skaidrakas sinas awischu lasitajeem
pafneegt.

No Sabiles. Muhsu Deewa-nams, kas fenak bij wezs un
mas, tika preeksch kahdeem gadeem pahrbuhwehts un tagad zaur kohra
krehfleem stipri paleelinahs, ta ka schim brihscham draudsei newai-
jaga pa leelai dakai palikt ahra. Pateiziba par to ihpafchi nahlahs
zeen. mahzitaja lgam, kas wisadi ruhpiigi gahda par muhsu Deewa-
nama glihtumu. — Skohlas muhsu pusē ir brangi sa-auguschas.
Tik Walgalneekem un kahdeem maseem pagasteem wehl truhkst; bet
jau tafahs ari zelt. Walgalneeki gahdahs weeni paschi few skohlu,
bet tee ziti weenofees pee weenas skohlas. Jawehlahs, ka schee pa-
gasti sawas skohlas zeldami ne tik ween gresnas ehkas eewehrotu, bet
ari skohlotajeem peenahzigu datu spreestu. Kaut nedaritu, ka kahds
pagasts, kas gresnu namu zeldams runaja pat no ihpafcha Kreemu walo-
das skohlotaja; bet pehzak israhdiyahs, ka: „kur leela brehka, tur masa
wilna.“ Deemschehl aismirsa, ka ari skohlotajs grib pa-ehst un ap-
gehrbtees, jo spreeda tik masu lohni, ka gruhti nahzahs Latweeschu
skohlotaju dabuht. Kad gribam ihstu preeku un swehtibu peedsihwoht
no sawas skohlas, tad naw ja-aismirsi, ka skohlotajs ta ja-apgahda,
ka swabads no truhkuma un ruhpehm spehj ar preeku sawu amatu
strahdaht. — Isgahjuscha seema pee mums eeradahs baptisti. Sa-
biles meesta, kahda weza nama eekohrtelejusches, tee sahka strahdaht
sawu misiones-darbu. Bet Sabilneeki buhs gan rahdijuschi, ka ne-
grib schkirtees no sawas lihdschinigahs „mahies“ kruhtim, jo baptisti
ir aigahjuschi prohjam no schi sawa isredseta darba-lauka. W.

No Lundes draudses. Lundes basnizas ehrges, no ehrgetu
buhwmeistera Augusta Martina lga taiftas preeksch 30 gadeem, fatu-

reja schahdus balsus: Hohflöte 8 pehdu, Flöte Travers 8 pehdu un
Prinzipsals 4 pehdu ar peekahrtu pedali; pehz kahdeem 14 gadeem
peetaifija weens zits meisteris weenu balsu klast, prohti: Salizional
8 pehdu. Schis ehrges, kuras tillab preeksch Lundes draudses,
ka ari musikas sinā sawu nepilnibu israhdiya, lai ari gan lihds schim
bes kahdas ihpafchas pahrtaiifichanas wehl bij laba buhschana, tapa
scho wasar no Martina lga ar tahdeem balfeem paleelinatas: Subbafs
16 pehdu, Prinzipsal 8 pehdu, Oktawe 2 pehdu un Pedalkoppel.
Zaur schahm gan ne leelahm, bet tomehr preeksch muhsu draudses pee-
teekofschahm un ar lohti mihligu balsi skanofschahm ehrgesehm ir
attal Martina lgs sewim uszehlis labu peeminas fihmi Lin-
des draudse. To waru leezinaht, jo il deenas par wina tei-
jenes darba laiku daschas stundas biju pee wina klast, ka
naw wis strahdajis, ka algadsis, bet ka ustizigs strahdneeks, ne wis
ween mellejis atlihdsinaschanu darba algā, bet darbā, labumā un fa-
wā labā flawā. Lai Deews dohd, ka schis gohda-strahdneeks sawā
wezumā mums taptu wehl ilgi usturehts un winsch wehl daschu teiza-
mu darbu pastrahdatu, jo wehl dascha Baltijas basniza gaida us no
wina taiftahm ehrgesehm; it ihpafchi Wezu-muischas draudse, kura
jau ar Martina lga, ka dsirdu, ir nolihgusi, ehrges ustaisht par
2200 rubteem ar 19 balfeem jeb registereem. Darbs pee Lundes bas-
nizas ehrgesehm bij gruhtaks un leelaks, ka pee zitahm ehrgesehm no
schi leeluma, jo preeksch manuales jauneem registereem waijadseja
ohtras wehja-lahdes, un zaur to isnahza wairak darba. Pehz Mar-
tina lga dohmahm waijadseja pee augfcheja balsu fastahdijuma nahkt
klast Flöte 4 pehdu, lai balsu starpas buhtu pareisi ispilditas, bet
daschadu eemeflu deht tas nebij eespehjams, un tadeht Oktawe 2 pehdu
naw pee mums tik stipra, ka Martina lgs to zitadi mehds dariht. —
Gan warbuht dasch fazihis: 7 balsi, un — par teem tahda leela
brehka, un — tomehr, ja netizi, tad nahzi, raugi un spreedi patē.

G. Kermel,

Lundes draudses ehrgesneeks.

No Irlawas. 11. Augustā pahrklauschinaja Irlawas semina-
rija tohs jauneklus, kas gribeja eestahtees par seminaristeem. 28 jau-
neeki bij peeteikusches, bet 24 usnehma; tschetreem bij ja-attahpjahs,
jo seminaristu skaitis bij pilns. Ra lasitajeem buhs sinams, tad Irla-
wā tohp 60 seminaristi mahziti par skohlotajeem. Irlawas semi-
narija ispelnitohs leelas pateizibas, kad wina Latw. Awises isfludi-
natu, ko un zil waijaga mahzeht, kad grib eestahtees Irlawā par
seminaristu.

Lehrpata. Rupas isnahkuschā Lehrpatas uniwertetes personal-
pahrskata par 1880. gada 2. semesteri lasam schahdas sinas: Schim
brihscham studeere: teologiju 139, jurisprudenzi 210, diplomati 2,
medizinu 435, farmaziju 90, wezklassisku filologiju 51, filosofiju
1, falihdsinadamu walodas sinibu 13, Kreemu walodu un literaturu
5, politisku ekonomiju un statistiku 46, wehsturi 35, matematiku 20,
astronomiju 6, fisku 5, khimiju 26, mineralogiju 3, zoologiju 4,
ekonomiju 13, botaniku 1, — kophā 1105 studenti. No scheem ir
is Widsemes 459, is Kursemes 207, is Zgaunijas 124, is zitahm
Kreemijas gubernahm 259, is Pohljas 36 un is ahrsemehm 20.
Brihwu klausitaju ir 17.

Epifanija.

„Ehgla deguns,“ jauneklis fazija, „naw nekahda laba fihme;
waj newaretum tehnam eerunaht, lai us kahdu laiku apmetahs us dsihwi
Dihbintalā?“

„Naudsifim winau luhgt,“ Marija fazija, „bet netizu, ka liffees
peerunatees.“

Wehl arween wezais Nikadems fehdeja sawā lehnrehslā un dewa
Mahrtnam mahzibas par Alpu-kalnaju sahleh, ihpafchi par wina
daschadeem spehkeem dseedinaschanā. Tad firmgalwis stahstija no kai-
minu eeleijahm, kur wasarā selta pukis seed, kamehr kalnaju spizes
ir aplahatas ar muhschigu ledu; kur dahses puhsch lehna, patihlama
wehsmina, kamehr tur kalnaju augstumds wisa dsihwiba nahwē fastingsi.

Winfch ari stahstija par senlaktu eeraschahm un par sentfchu brihwefstibu un mihlestibu us tehwiu; stahstija no winu waronigeem zihneem, un ka Schweizeefchu tauta til tad war palikt leela un stipra, kad wina lohpa turahs un latru schkelschanohs aismirft.

Mahdschis usmanigi usklauffijahs gudrahs runas, kamehr Andrejs un Marija eenahza istaba.

Ne bes ruhpehm Andrejs peegahja pee lohga un wehl reis apluhloja draudofcho milfigo sneega kapheli.

„Mihlais teht!“ winfch pehdigi fazija us Mikademu, „waj nebuhtu labaf, kad Zuhf us kahdahm deenahm nonahktu Lihbintala? Ehrghlis man isleekahs breefmigs; schis wezis war kahdu lauwas-mahiti (lawini) mums usfuhtihit us kaku; winfch sawas (sneega-) spalwas nofratihf.“

Sirmgalwis meerigi fazija: „Mums naw ko bihtees; ta nebuhtu ta pirmä lawine, ko es peedfihwoju; wina aislez pahri par muhsu mahjinu prohjam, bes ka aiskertu nama tshufuru.“

„Bet neweena negluhneja til breefmigi us leiju, ka schi,“ Andrejs fazija.

„Al, mihlo teht,“ skaisä Marija luhdsa rohkas fanehmufi, „nenizini wis wina wahrduf; ari man „Ehrghlis“ naw nekad til breefmigi israhdiiees, ka tagad. Zif drihf mehfs notaptum drohshajä, meerigä Lihbintala, kur deewabihjigais Arnolda tehws muhs it mihli usnemtu. Mehfs Lewi nowedifim, lai Lew nebuhtu gruhti — eet.“

„Zuhf mastizigee un issamifufchee,“ sirmgalwis lehni fazija, „kas mums par behdu par lawinehm? Waj pahf schihm naw issteptas jaukafhs debefis muhschigä flaidribä, kur Deews mahjo? Waj Zuhf ne-eseet nahlfufchi fwineht sawu faderinaschanohs? Waj tas naw swehts darbs, kura deht Deewa mihlestiba swehtidama par mums isgahschahs? Waj tad man buhs paschä Jauna-gada deenä atstahkt to buhdinu, kura esmu 70 muhscha gadus pawadijis?“

„Nu tad palikfim,“ Marija lehni atbildeja, un wifa familija noweetohahs ap wezo krahsni, kura wehl sprahgsteja ohgles, isplatidamas peenehmigu siltumu.

„Mahdschi,“ Mikadems fazija, „iseij ahra un eenes is kambara „desmito nummuru“.

Tad sahlu-wahkejs lika pohdu ar wahroschu uhdeni iswillkt is krahsns; peelehja flahkt kahdas drapes is buteles, us kuras bij usrafsihts „Nr. 10“. Jauka smarfscha isplatijahs majaja istabina. Bij jauks dshreens, ar ko wezitis pazeenija ihpafchi tahdos swarigös brihschös, ka schi faderinaschanas stunda bija.

Andrejs un Marija falika sawas rohkas weenu ohtra, un wezais tehws fazija swehtifchanas-wahrdus, kamehr majais Mahrtinsch nolasija is wezahs luhgschanas-grahmatas tahdu luhgschanas-gabalu, kas us faderinato pahri simejahs.

Behz pabeigtas luhgschanas un laimes-wehleschanas wezitis fazija:

„Ne bes eemefta es scho deenu esmu isredsejis preefsch Zuhfu faderinaschanas. Birmä Jauna-gada deenä prahts ir nosklaidroiees un firds atkal juhfmigala preefsch augstahm, swehtahm leetahm. Man tas arween ir patizis, swarigas darifchanas nolikt us scho deenu. Ar pehdigo deenu wezä gada zilwels mehdi noslehgt sawus dshwes rehkinumus, un tad uswell to „jauno zilweku“. Tadeht arween esmu wehlejees, kad Deews reis par manim pawehletu, ka winfch Jauna-gada pirmajäs deenäs mani aizinatu no schihs pasfaules.“

„Ch, mihlais teht,“ Andrejs eekrita walodä, „kas ta faderinaschanahs deenä runahs no nahwes; paluhkojeet til, Zuhf eseet manu Mariju pawifam nosklundinajufchi ar sawu runu. Tas swehtais Tehws debefis gan labu prahtu us mums turehs, un Zuhf wehl daschu gadu spirtus usturehs — par glahbeju wiseem flimneekeem un palihdsibas mekletaieem.“

„Ka Deews grib,“ Mikadems atbildeja ar swehtu pataufchanohs; „tatschu pateefibu fakohkt, es labpraht wehlejohs wehl pahri gadus redseht, ka Zuhf laimigi dshwojeet; jo kad esmu wiseem zilwekeem labf, tad ihpafchi Zuhf abi eseet dshki jo dshki manä firdi eespeesti. — Bet, Mahrtin, mans dehta-dehls, lasti tahlak par muhsu Kunga Kristus peedfimschanu; daudreis jau esmu schohs swehtohs wahrduf dsirdejis, un tomehr tohs gribu weenmehr wehl dsirdeht.“ Sehns lastija ta:

„Kad Jesus bija dsimis Betlemé eefsch Zuhdu-semes, kahnina Grodus laikä, redsi, tad gudri no austruma-semes nahza us Jerusalemi un fazija:

„Kur ir tas peedfimuschais Zuhdu kahninsch? jo mehfs wina swaigsni efam redsejufchi austruma-semé un nahlfufchi to peeluhgt.

„Kad tas kahninsch Grodus to dsirdeja, winfch isbihjahs un wifa Jerusalemi lihds ar winu.

„Un fa-ainajis wifus Zuhdu augstohs preefterus un rakstumahzitajus, winfch isklaufschinaja no teem: kur Kristus bija peedfimt?“

„Un tee tam fazija: Betlemé eefsch Zuhdu-semes; jo ta ir rafsihts zaur to praweeti:

„Un tu, Betleme, Zuhdu-semé, tu ne buht ne-efi ta masakä starp teem leekeem kungeem no Zuhda; jo no tewim tas waldineeks nahfs, kas par maneem Israëla laudihm waldihf.“

„Tad Grodus aizinaja tohs gudrohfs paslepen, un isklaufschinaja ihsteni no teem to laiku, kad ta swaigsne teem paspihdejuft.“

„Un tohs fuhtija us Betlemi un fazija: eita un isklaufschinajeet it labi to behrnu, un to atradufchi, atfakait man, ka ir es nahku to peeluhgt.“

„Tee nu to kahninu dsirdejufchi aifgahja. Un redsi, ta swaigsne, ko tee austruma-semé bij redsejufchi, gahja teem preefschä, kamehr ta nahza un apstahjahs wirfu, kur tas behrns bija.“

„Un kad tee to swaigsni redseja, tad tee preezajahs ar waren leelu preeku.“

„Un namä eegahjufchi, tee to behrnu atrada lihds ar Mariju, wina mahiti, un pee semes mesdamees winu peeluhdsa; pehz, sawu mantu atdarijufchi, tee to apdahwinaja ar feltu un wihrafu un mirehm.“

„No Deewa pufes, kas tas bija?“ Marija eesauzahs uslehdama stahwu, un tapa bahla ka lihks. — Gaisf palika tumfch un breefmigi noruhzahs kalnajös.

„Kahda lawine knapi diwu stundu tahumä no scheijenes,“ Andrejs atbildeja un isskrehja no istabas ahra.

Ta jaukä swaigschnu debefs welwejahs par flints-kalnajeem. Wisaplahrt waldija nahwes klufums; wareja dsirdeht smilfchu graudu krichtam pee semes. Tahlais ruhzeens bija aplufis.

Andrejs luhklohahs bailigs us Ehrghlastilbja kalna galu. Winfch redseja, ka leelais sneega-blahks bija stipri us leiju noschluzis. Jaunellis steidsahs buhdinä atpakal.

„Upschehlojatees, teht, behgfm Lihbintala; schi mehfs ne-efam neweenu azumirkli drohshi; mehfs tapfim dshwi aprakti! Ja manas azis nemaldahs, tad breefmigais sneega-blahks Ehrghla galä ir kahdas pehdas noschluzis us leiju.“

„Par wehlu,“ Mikadems atbildeja, „ja draudofschä breefma no sawa sehdehta pateefi zelsees, tad mehfs ne-isbehgfm. Nodohfimees Deewa rohkas, un palikfim meerigi sawä buhdinä. Mahrtin, usschkir atkal eefahkt stahstu swehtajä grahmatä un lasti tahlak.“

Sehns wehl bij ta pahrbihjees, ka neweena wahrdina newareja isrunahkt. Tad Andrejs panehma bihbeli un lastija ta:

„Un Deews teem parahdija fapni, lai negreeschahs atpakal. pee Grodus, un tee aifgahja pa zitu zefu us sawu semi.“

„Bet kad tee bija aifgahjufchi, redsi, tad Deewa engelis Jahsepam parahdijahs fapni un fazija: zelees un nem to behrnu ar wina mahiti pee fewim un behds us Egiptes-semi un paleez tur, kamehr es tew fazifchu; jo Grodus mekle to behrnu nomaitahkt.“

„Un winfch zehlees nehma pee fewim to behrnu un wina mahiti nahts laikä un aifgahja us Egiptes-semi.“

„Un palika turpat, lihds kamehr Grodus bija miris; ka peepilditohs, ko tas Kungs zaur to praweeti bija runajis, kas faka: Es sawu dehtu no Egiptes-semes esmu aizinajis.“

Til-ko lastijäs schohs wahrduf bija issazijis, kad atkal ka pehrkons no jauna eeruhzahs; wifa eeleija notrihjeja. Andrejs aisdarija bihbeli; Marija bija nometufees zelös un luhdsa Deewu ar pazeltahm un trihzoschahm rohlahm, ka tas Wisufpehzigais winus pasargatu. Majais Mahrtinsch tureja Andreja zelus, tohs ka krampi aplampdams, un aif isbailehm winam afaras riteja is azihm; tilai wezais Mikadems ar fudraba-balto galwu palika meerigi un apdohmigi sehshoht sawä lehntrehflä. Ar behrna pataufchanohs us Deewa glahbschanu winfch fazija ar kahda deewabihjiga wihra wahrdeem:

„Lai pehrkoni ruhz, lai lawines gahschahs! Warenaks par pehrkoneem un lawinehm ir Deews, kas labu prahtu tura us saweem behrneem.“

Andrejs wehl reis no buhdinas isgahjis luhkloja ar pulstoschu firdi wisaplahrt par to no nahts tumfbas aplahto radibu. Wisaplahrt bij schaufmiga weentuliba schajös flinschu-kalnajös. Swezes bija Lihbintala idfifufschas. Til bajnizas tohni weens lohgs bija apgaismohts, kur waktneeks breefmas brihschös, ihpafchi kad lawines nogahschahs, ruhpi usklaufahs, kur nelaimé draudé, ka lai winfch, tohna pulsteni flaki noswanohkt, waretu fafaukt palihgus us nelaimes weetu.

Andrejs luhkojāhs us augšchu; wina ruhpes pahrwehrtahs leelās isbailēs. Sneega-blahkīs us Ehrģla bij atkal semat noščluzis un, ar nahwi un pohstu beedinadams, karajahs pahr Mikadema buhdinu.

Wezais Mikadems wehl arween sehdeja sawā lehnkrehflā. Lampa patumšchi dega us wezā galda. Andrejs wehl reis luhkoja wisaplahrt klufā dabā. Wisur waldija klufums. Jaunelis greefahs atpalk buhdinā un nopuhlejāhs sawu fadereto bruhiti un maso Mahrtnu eepreezinahit, lai gan wina sirds bija pilna ar isbailēm un ruhpehm. Sawu zeribu winsch weenigi nehma is Mikadema wahrdeem; jo schis firmgalwis ir, kā winsch pats leezinaja, peeredsejis daschas lawines nogahichamees no Ehrģlastilbja kalna, un wifas schihs ir pahr scho buhdinu aishwehlfchahs prohjam, bes ka buhdina buhtu fadragata.

„Jaunais gads lai ir laimigs,“ Mikadems fajija, sawu glahsi pazeldams; „lai ari preeki un behdas Jauna-gada flehpi paslehtas, bet Deews tura us faweem behrneem labu prahtu — preekos un behdas.“

(Turpmat wehl.)

No swehtules proht dariht.

Italijas klosteri, ar wahrdu Pontremoli, swehtules esohit ne fen pastrahdaufchahs tahdu breefmas-darbu, ka gandrihs truhsti wahrdu, to dariht sinamu. Kahda deenestneeze nosagusi gabalu maises; to dabujusi sinahit klostera preekschneeze. Preekschneeze nehmuft palihgā diwas „mahfas“, kas gan buhs bijufchahs til pat swehtas un deewabihjigas, kā pati preekschneeze. Schihs trihs swehtules bijufchahs teefneschi, kuru preekschā deenestneezi aizinaja. Pehz gruntigas pahrklauschinaschahs schi ehromotā seeweefschu teefa atfinusi apfuhdseto par „wainigu“ un nospreedusi, ka „wainigai“ ja-eeet zaur dwehfeles „schkhihtischahs uguni“. Lai spreedumu waretu isdariht, minetahs swehtules nehmušchahs dsels uguns-kuru, un nokarfejufchahs to jo stipri, nabaga deenestneezei redsoht. Tad schihs swehtules, jeb labak fakohit — bendes, fagrabufchahs sawu upuri un uswillufchahs us nokarfeto plihiti. Gan deenestneeze fleegusi, gan luhgufees, bet — schihs „schehlfirdigahs swehtules“ ne-apschelojufchahs. Preekschneeze, kas nelainigo turejusi pee mateem, fajijusi, ka liščohit galwu us plihiti, ja nebuhschohit meeriga. Tā pagahja kahdas minutes. Kad mohzischana bij beigufees, tad nabadsitei bij azis isdegufchahs un gihmis pawisam nopampis. Teefas esohit to dabujufchahs sinahit, un ta leeta tohpohit tagad ismekleta.

Tahdas breefmas dsirdohit — jadohmā, ka dsihwojam tantis laikos, kur zilnēki tapa us uguns-fahrteem fadedsinati — „Deewam par gohdu!“ — Waj nebuhtu laik, ka taptu reis isphohiti wisi tee grehku perekti, kur „swehtuki“ un „swehtules“ tahdus nezilwezigus un breefmas darbus strahdā?!

Rihgas Latweefchu Ewangelistkā beedriba.

Rihgas Latweefchu Ewangelistkā beedriba pawadija trefchdeen, 3. Septembri f. g., to deenu, kad wina preeksch diwi gadeem sawu pirmo fapulzi notureja. Scho deenu wina swineja ar tehjas-walara isrihkoschānu, dseedaschānu un runahm. Pehz preekschneeka W. Altberga lga runas, kurā winsch beedribas diwu gadu preekus un behdas peemineja, starp klahitbuhdameem beedreem iszehlahs jautajums: „Kā lai paleek ar Latw. Ew. beedribas pastahwefchānu?“ R. Bertrama lgs isflaidroja, ka beedribai peenahlahs trihsklarhiga darboschānāhs: prohti, winai jafapulzina un japamahza Lutera tizigee Latweefchi us tiklu, kristigu dsihwi — zaur biblioteku, dseedaschānas nokohpšchānu, pee-augufchu skohloschānu u. t. pr.; winai tahlak jaruhpejahs, ka Latweefchu Lutera draudses lohzehti tohp garā zilati zaur swabadu isrunaschānāhs, ka lai mihlestibā un ustizibā kalpo kristigai draudsei un wifai walstij; winai us tam brihw isrihloht teologiskās preekschlafschānas un jautajumu isflaidroschānas; beidsohit winai jagahdā par eestahdehm, kā: swehtdeenas-skohlu, behrnu patwersmi, amatneeku un strahdneeku ehrebergi un zitahm tamlihdfigahm eetaisehm, kurās nopeetnam kristigam garam jawalda; us to winai atwehlehts eeguht nekustamu mantu, rihloht trahschānas-lahdi un fanemt mihlestibas dahwanas, un tā wairoht fawas eenemschānas. Tad R. Leekneja lgs jautaja, kahdus eewehrojāmus fohtus schi beedriba sawā diwu gadu laikā spehrusi? W. Altberga lgs us tam atbildeja, ka diwu gadu laik esohit par daud ishs, lai waretu pee beedribas, kahda schi, usrahdiht kahdus eewehrojāmus panahkumus. Weenā sinā schi beedriba esohit jaunā, wehl ne-aprasta eestahde Rihgas Latweefchu starpā; ohtrahit

Ewangelistkā pateesiba un Ewangelijuma darboschānāhs nedabu drihs wirstrohku schini laikā, kas mekle laizigu labumu. Kad beedriba buhschoht sawu grehto pahrbaudischānas laiku pahrzeetusi, tad gan winai ari radischotees deewagan spehla un mantas, sawu peenahzigo darboschānāhs pareisi usfahit un wadiht. R. Leekneja lgs ar to nodewahs meerā, bet lika preekschā — beedribas flehgšchānu. Tē R. Bertrama lgs runaja un norahdija us tam, ka religija jeb tiziba wed pee jo labakas plaukschānas, un ka schini sinā minetā beedriba mums Latweefschēem daudis ko palihdsetu. Zaur Ewangelistkās beedribas patstahwigu iszelschānāhs esohit jaunā laikmets muhsu Lutera draudses dsihwē un zenteendōs zehlees. Baltijā dsihwodamee Latweefchi nu noskatischotees, kā isglitotee tauteschi pa scho beedribu rihkoschotees, un ko Mihdseneeki tē panahkschoht. Lai us tam welligi negaiditu, tad schini beedribā waijagoht buht preeksch tiklas, kristigas dsihwes zilafchānas isglitoteem wihtreem, kā: skohlotajeem, draudses aistahweem un ziteem, kas ir kā laba preekschshime sawos apgabalos. Tahlak waijagoht buht beedribā ihpafchi derigeem runatajeem un pretirunatajeem, kā: mahzitajeem un mahziteem, kas ar teologiju un draudses dsihwi un zenteeneem daudis-mas eepasnušchēes; pee tam waijagoht buht ari isglitoteem klauštajeem, lai waretu us ahreni jo plaschaki strahdāht. Beidsohit preeksch eestahdu zelschānas waijagoht wairak eenahkschānas zaur no beedreem malfajamo naudu, zaur labprahtigahm dahwanahm un zaur isrihkojumeem, kā garigeem konzerteem, tehjas-walareem, basareem u. t. pr. Runatajs isflaidroja, ka beedribai wifas tas gan esohit eespehjamā panahit, winai til waijagoht wispirms no pascha pamata tapt nopeetnai. Sawus spehklus schai jaunai, wehl deewagan nepasihstamai beedribai waijagoht zaur ihpafchahm, sawu darba-lauku isflaidrodamahm usajinaschānahm peewilkt klahit un fadabuht. Zaur Balt. Wehstnesi preekschlikteem un sawā laikā ari teefcham iswehlejameem beedribu weetneekem jeb aistahweem Latw. Ewang. beedriba turpmat waretu ari mahzitu Latweefchu speklus eemantohit. Mahzitaji ja-usajina preeksch jautajumu isflaidroschānas walareem ar to apgalwofchānu, ka jautajums ne-isees us sekteereschānāhs jeb atschkelschānāhs no basnizas, neds us draudses dsihwes nepeeklahjigu aishnemšchānu; mahzitajeem ari ja-usdohd scho jautajumu isflaidroschānas wafaru wadischāna. Tas wifas esohit jadara, tad drihsal weenosēes dohmas, kas stahwejufchahs warbuht weenas pret ohtrahm, un pee mums weenprahtiba arween wairak ees wairumā. Un tikai pa schahdu zelu staigajohit Latw. Ewang. beedriba pazelschotees un pastahwefchoht. — Jo teefcham laik, scho Latw. Ewang. beedribas jautajumu nu reis galigi nobeigt, jo winas tagadejā darboschānāhs un zihnini ne buht nepatihl neds Bahrdaugawas Latweefschēem, neds publikai. Atklahitbai tē us wifadu wihsi janahit palihgā. — Pee kahda sinojuma par scho beedribu Latw. Awisēs Nr. 29. f. g. zeen. redakzija peesihmeja, ka laikraksti ir tee, kuri pee atklahitbas beedribas labumu aistahw; tapehž scho rindinu tezinatajs tura par waijadfigu, ihpafchi schihs beedribas deht, greestees pee zeen. Latw. Awischu redakzijas, turai wairak sinaschānas un padohma schini leetā. Mana leelakā wehleschānāhs ir, lai minetā zeen. redakzija tē ari fawas dohmas swabadi un flaidri isfaka — preeksch waj pret scho Ewangelistko beedribu. R. B.

Red. peesihmejums: Patejamees zeen. „R. B.“ lgam, kas muhs tā ir zeenijis, — wehledamees dabuht dsirdēht muhsu dohmas schini leetā, bet luhdjam, lai nekamojahs, kad wehleschānāhs pilnigi ne-ispildam, jo nepasihstam paschas beedribas, un dibinadamees us teem raksteem, kas par beedribu ir nahufchi klaija, ne-udrihtstamees spreest — neds „preeksch“ neds „prei“ beedribu. Bet mums schkeet, ka Rihgā deewagan tahdu wihru, kas, ar beedribu labi eepasnušchēes, waretu doht jo derigus padohmus. Kas ustizigi prasa, tam ari ustizigi atbildehs. Rewaijaga no iflatra, kam warbuht ari zitadas dohmas, tuhliht dohmaht, kā muhsu naidneeks un pretineeks.

Schē tikai peeminesim, ka beedribas ar „teologiskahm“, t. i. ar tizibas un Deewa-wahda sinatnibas preekschā-lafschānahm ir grehti wadiht; nepeeteel ar wispahrigi isglitoteem wihtreem; waijaga wihru, kas ne ween tizibas un Deewa-wahda sinatnibā mahziti, bet kas ari leelāhs loh-zitees un waditees no Deewa sw. gara, jo zitadi teefcham war tizibas sinā fazeltees jukas, kas trauze meerigo dsihwi muhsu meerigās draudses. — Bet waj „teologiskāhs preekschā-lafschānas“ newaretu pawisam isdsehst is beedribas programa? Zaur tam atliktu wairak laika preeksch dseedaschānas, zitu derigu grahmatu lafshānas, preeksch swehtdeenas-skohlas, amatneeku ehreberga, behrnu patwersmes un zitu derigu eestahdu dibinaschānas un apkohpšchānas, — us kam mehs no fawas pufes wehlam daudis sekmes un swehtibas.

Kam, mana firds, ta behdajees?

1.

Kam, mana firds, ta behdajees
Un noslumstees pahrleeku?
Kamdeht til lohti raisejees,
Ka palihga nebuhtu?!

2.

Kad tawi zeli gruhti tohp,
Un behdas nospeest draude,
Waj augstais Deews tew nenokohp
Un tewi faudseht faudse?

3.

Lai trako kauschu eenaidib',
Lai welns pats zelahs kahjas,
Tew tomehr Deewa palihdsib',
Tas Kunges preeksch tewim stahjajs.

4.

Kad nahwe tewi apriht draud',
Un kaps tew wala werahs,
Al firds, kam tu til gauschi raud? —
Nis kapa dshwib' rohdaht!

5.

Tur wina jauka muhschiba,
Uf turenit til zensees!
Ur isredseteem gohdiba,
Tur, firds, tu preekus smelsees! J. Grünberg.

Preeksch misijas ir fawas mihlestibas dahwanas eemakfajufchas schihs draudses:

Gramsdes draudse	18 rbl. — kap.
Stendes- un Spahres draudse.	26 " — "
Apriku draudse	15 " — "
Muischazeema-Nemtes draudse.	22 " — "
Lutrinu draudse	20 " — "
Mendas draudse	18 " 51 "
Reepajas Latw. draudse	10 " — "
Kuldigas Latw. draudse	20 " — "
Sefawas draudse	10 " — "
Dohbeles Latw. draudse	27 " 50 "
Dschuhkstes draudse	8 " — "
Jaunpils draudse	6 " 25 "
Restenes draudse	7 " — "
Blihdenes draudse	15 " — "
Kurfschu draudse	9 " 30 "
Zelmeneeku draudse.	— " 50 "
Greeses draudse	8 " — "
Kengumuischas draudse	7 " 2 "
Leel-Nuzes draudse	32 " — "
Grentschumuischas draudse.	30 " 35 "
Salahs-muischas draudse	14 " 13 ¹ / ₂ "
Wirzawas draudse	18 " — "
Kalnammuischas draudse.	20 " 41 "
Reidanes draudse	1 " — "
Ugahles draudse	7 " — "
Landses draudse	6 " 10 "
Waltaiku draudse	6 " 30 "

R. Raeder,

Kuldigas Wahju mahzitajs.

M i s i o n e s l a p a.

Wahrskats par misiones-druwahn.

Esaj. 66, 19.—21.: Es suhtischu no teem isglahbteem pee teem paganeem, us tahm tahlejahm salahm, kas manu flawu naw dsirdejuschu un manu gohdibu naw redsejuschu, un tee stahstihš manu gohdibu stary teem paganeem, un tee atwedihš wisus juhsu brahtus no wifahm paganu tautahm. Un no teem es zitus nemfchu par preestereem un lewiteem.

III. Asija. 1) Rihna.

Rihna ir ta seme, kur misiones-darba diwas straumes fa-eet kohpa, weena nahkdama no wakareem, no Ciropas, ohtra no rihteem, no Amerikas. Ihpaschi Amerikas misiones-beedribas te rahdahs ka no Deewa isredsetas, Ewangelijumu pasneegt Rihnai, no kurenas if gadu leeli pulki paganu nahk us Ameriku, tur darbu un maisi melle-dami. Misiones-darbs Rihna wehl stahw pirmā eesahkumā, jo tikai 1842. gadā 5 ohstu-pilsehti Ciropescheem tapa atklahti, un no 1858. gada kristigeem misionareem atwehlehts Rihnas eekschsemēs ee-eet. Wahrti bij atwehruschees, bet Rihneeschu tauta, kas wisus sweschineekus — lihds nahwei eenihst un nizina, misiones-darbam nilni turejahs pretim; no waldbas-wihreem un no mahzitu kahrtu lohzeekem flabinati, semo kahrtu laudis sadumpejahs wifas malās pret misionareem, winus apdraudedami ar laupifchanu un nokauschanu. Bet beidsamōs gadōs ar to zitadi palizis: misiones-darbs wairs neteek kawehšs; Rihneeschi jau eeraduschees ar sweschineekeem, redsedami, ka nespehj wineem pretim turetees; misionari netohp aiskaweti wifas semēs zaurstaiaght, draudses salafihst un apkohpt. Kad wairs ar waras-darbeem nedrihst misionei pretim turetees, tad Rihneeschi melle winu isnihzi-naht zaur tahdeem zenteeneem, ko no pascha misiones-darba mahziju-schees: zitās pilsehtās ihpaschi vreeksch tam usbuhwetōs namōs tura spredikus par paganu tizibu, eezej fshlas un lasaretes, lai laudihm nebuhtu ja-eet pee kristigeem spredikeem, neds jamekle kristigas fshlas un lasaretes; zitur atkal melle kristiteem maises pelnischanu pa-ihshinaht, un sagteem atwehle kristito mantibu un lauka-augkus apsaht. Weetahm ari rahdahs, ka, kur masas draudses tika salafitas, atkal daudsi bij no draudses ja-isslehdš, tapehz ka tee sawu tizibu aisseedsa. Tomehr ja-apeezina, ka pa leelakai dafai jaunahs draudses ir labprahtigas, pee wifas sawas nabadibas dahwanas famest preeksch Deewa-namu zelschanas un mahzitaju nolohneschanas, un ari stary winahm netruchst

tahdu, kas atkal ziteem Ewangelijumu apnemahs pasludinaht, wairaf nekā us zitahm misiones-druwahn. Gan wairaf pee lauzineekeem, nekā pee pilsehtneekem misiones-darbs atrohn atwehrtas durwis, un tahs draudses, kas teek salafitas, lohti iskliduschas, tā ka misionari winas til reti war apmekleht, un winu kohpschana japamet dsimtu palihgu rohkas; rehkina, ka us 14 deewgaldneekem nahk weens palihgs. Pilsehtās misionari eezej wiswairaf flimneeku-namus, zaur ko Rihna misiones-darbs wiswairaf tohp flubinahts. Uri zaur raksteem, ko laudihm ifdala, melle Ewangelijumu leelakam pulkam sinamu dariht. Misiones-darbs pa teem pascheem zekeem ee-eet Rihna, pa kureem eet andele, wiswairaf gar Jan-tse-kiang leelupes krassteem, lai gan turpretim ja-apeezina, ka zaur andeli ar opijumu, ko Angleschu mantas-kahriba aistahw, misionei zelahs daudš pretineeku. Tomehr isgahju-schōs diwdesmit gadōs kristitu skaitlis ir wairojees lihds 20 tuhst. dwehselehm ar 9 tuhst. 400 deewgaldneekem. Rahkoschās rindinās gribam tahs weetinas pahrluhloht, kur wifadas misiones-beedribas sawu darbu strahda.

a) Deenwidus-Rihna.

Hongkong-salā (Kantonas lihzi), kas peeder Anglescheem, ar 122 tuhst. eedshwotajeem, strahda Londones misiones-beedriba, Angleschu-basnizas m.-b. un Baseles m.-b. pa leelakai dafai Wiktorijas-pilsehtā, kur ari Berlines seeweschu-beedriba ustura bahrinu-namu. Zeetā semē, kas salai pretim, strahda Baseles m.-b. ar 3 stazionehm: Wilong, Tschongtschau, Rijenhangli, stary lauzineekeem ar 850 kristiteem, 567 deewgaldneekem; no weenas draudses apleezina, ka wisi draudses lohzehti eet basnizā, famet dahwanas preeksch draudses wajadfibahm un fargajahs no wiseem meefas grehkeem; Reines m.-b. ar 3 stazionehm: Fumuk, Fukwing, Longhau, un 536 dwehselehm. Kantonā strahda Londones m.-b. ar 472 dwehselehm, Metodisti ar 2 stazionehm un 75 deewgaldneekem, un 7 fshlahm, ko apmekle 263 behrni, Amerikas-Presbiteru m. b. ar 4 misionareem un 138 deewgaldneekem, kas ari ustura behrnu-fshlas ar 287 fshleneem, seminariju preeksch misiones palihgeem un lasareti, Amerikas saweenotu Presbiteru m.-b. ar weenu misionaru, to weenigo, ko schi misiones-beedriba ustura Rihna, Deenwidus Baptisti ar 132 deewgaldneekem; winu misionars ir ari ahrste, un Reines m.-b., kas te wiswairaf strahda ar fshlahm.

(Turpmat wehl.)